

Tezgahta bolluk Çarşı'da keyif var

» Denizlerde av yasağının bitmesiyle Kadıköy tezgahları palamutla doldu, uygun fiyatlar vatandaşın bütçesine nefes aldırdı. Kadıköy Tarihi Çarşı esnafını ve balık tezgahlarını ziyaret eden Mesut Köseadağı sezona bereket diledi ● Sayfa 2'de

Anlattığına yabancı
'büyük fikirler' sineması

DENİZ ÇAKMAK 7'DE

'Orta yeri sinema'
olan bir şehrin öyküsü...

UĞUR VARDAN 11'DE

Helvanın da
bir hatırı vardır

BERKEN DÖNER 16'DA

Edebiyat Hayatından
Hatırlamalar - 383

PIERRE LOTİ 5'TE

"Kıyıya Paralel": Büyürken kaybolmamanın hikâyesi

Mehmet Fırat Pürselim yeni romanı "Kıyıya Paralel"de, 90'ların çocukluk ve gençlik dünyasını mizah, müzik ve hafıza üzerinden anlatıyor. Roman, 80 sonrası apolitikleştirme, bireyselleştirme politikalarının gölgesinde "arada kalan" bir kuşağın büyüme hikâyesine odaklanıyor ● Sayfa 4'te

Belediye bahçesi

plak sesleriyle şenlendi

Kadıköy Plak Günleri onuncu yılında 15 bin plak tutkununu buluşturdu. Usta müzisyen Esin Afşar'ın kızı Pınar Afşar annesini anlatırken, karikatürist ve müzik yazarı Aptülika gitaristlerin tefrikasından bahsetti. Gün boyu DJ setlerinden yankılanan müziğin eşliğinde en çok ilgi gören plak stantları oldu ● Sayfa 11'de

Kadıköy tiyatrolarının Osmanlı'daki yasaklı yılları

Osmanlı arşiv belgeleri; Mühürdar'dan Moda'ya, Göztepe'den Kuşdili'ne Kadıköy'ün dört bir yanına yayılan tiyatro kültürünü ve bu sahnelerde yaşanan sansür ve özerklik mücadelesini gözler önüne seriyor ● Sayfa 14'te

Çizgi dünyası Yoğurtçu'da buluşuyor

Kadıköy Çizgi Festivali, yedinci yılında da çizgi dünyasının farklı alanlarından sanatçıları ve çizgi tutkunlarını buluşturuyor. Yoğurtçu Parkı'nda düzenlenecek festivalde çizer ve yazar buluşmalarından atölyelere, canlı çizimlerden çizgi roman mezatına uzanan etkinlikler gerçekleştirilecek ● Sayfa 9'da

Öğrenci abonmanı 1 ay boyunca 1 TL!

»Yeni eğitim - öğretim dönemi başlarken İBB yeni destek paketlerini açıkladı. Buna göre 21 Eylül ile 17 Ekim tarihleri arasında öğrenciler ilk aylık abonmanlarını sadece 1 liraya alabilecek. Ayrıca öğrenci evlerine fatura ve depozito desteği sağlanacak ● Sayfa 8'de

Yeni eve çıkmanın bedeli kira ile bitmiyor

» İstanbul'da eylül ayıyla birlikte ev arayışları hız kazanırken, kiracının hesabı daha eve taşınmadan kabarıyor. Yeni bir eve taşınmak toplam faturayı yüz binlerce liraya çıkarıyor ● Sayfa 3'te

Kadınlar kaynakçılıkta ustalaşıyor

» "Kadın Kaynakçılar Yetiştiriyor" projesine başvurular devam ediyor. Sosyolog Emel Ece Çizel Girişken "Kaynakçılık gibi erkeklerle özdeşleştirilen bir alanda kadınların da yer alabileceğini görünür kılarak mesleklere ilişkin toplumsal cinsiyet kalıplarının dönüşmesine katkı sunmayı amaçlıyoruz" diyor ● Sayfa 10'da

İKSİV'den Kadıköy'e teşekkür

» İKSİV tarafından düzenlenen 30. İstanbul Tiyatro Festivali, 22 Ekim'de başlıyor. Kadıköy Belediyesi'nin kültür-sanat yaşamına katkıları nedeniyle plakete layık görüldüğü festival kapsamında Kadıköy'de 2 farklı mekanda toplam 6 oyun sahnelenecek ● Sayfa 6'da

Tezgahlarda palamut bolluğu

Denizlerde avlanma yasağı sona erdi; tezgahlarda palamut bolluğu yaşandı. Vatandaş, balığın ete ve tavuğa göre çok daha uygun olduğunu söylerken, balıkçılar da palamut bolluğunun fiyatları düşürdüğünü dile getirdi

● Seyhan KALKAN VAYIÇ

Denizlerde 15 Nisan'da başlayan avlanma yasağı 1 Eylül'de son buldu. Yasağın bitmesi ile balık pazarlarında hareketlilik başladı. Tezgahlarda en çok palamut yerini aldı. Palamut bolluğu balıkçıların yüzünü güldürdü; bolluk nedeniyle fiyatların erişilebilir olması da vatandaşları mutlu etti. Av yasağının kalkmasıyla Kadıköy Tarihi Çarşı'ya gittik, balıkçılarla konuştuk. Palamutun fiyatının 130 TL olduğu çarşıda, havaların soğuması ile balık çeşidinin artması ve fiyatların daha da düşmesi bekleniyor.

"BALIĞA DOYACAKLAR"

Palamut bolluğunun yaşandığını, uygun fiyatlar sayesinde halkın balığa doyacağını söyleyen Yaşar Çay, "Balık çok besleyici. Her gün yenir. Şu an palamut var. Diğer balıklar da gelecek. Okullar da açıldı. Satışlar daha iyi olacak."

"BALIĞI HER GÜN YİYEİLİRSİNİZ"

Palamut bolluğunun fiyata da olumlu yönde yansığını dile getiren İlhan Topoğlu, ekonomik zorluklardan kaynaklı vatandaşın ete ve tavuğa yaklaşmadığını, o yüzden balığın iyi bir alternatif olduğunu söyledi. Topoğlu, "Balığa şu an ilgi yoğun. Sofralarda temel bir gıda haline geldi. Aile bütçesini sarsmayan bir fiyatı var. Eti ve tavuğu her gün yiyemezseniz ama balığı yersiniz." dedi.

"BALIK BOL, İSTEDİĞİMİZ SATIŞ YOK"

Tezgahlarda palamudun yoğun olarak yer aldığını belirten Yusuf Boy ise istedikleri satış daha yakalayamadıklarını söyledi ve şöyle devam etti: "Sezon palamut ile başladı. Fiyatı 150 ile 200 arasında değişiyor. Balık bol ama istediğimiz satış henüz yok. Okulların açılması ile satışların artacağını düşünüyoruz. Ama eskisi gibi satışlar yok. Eskiden kasalarca hamsi satar-dık. Şimdi ise 2 kasayı zor bitiriyoruz. 11 kişinin çalıştığı yerde şu an 6 kişi çalışıyor."

"ETE VE TAVUĞA GÖRE UYGUN"

Balıkçıların ardından Kadıköy Çarşı'da alışveriş yapanlarla da sohbet ettik. Ümraniye'de oturan, Kadıköy'de çalışan Seda Erdem, balık sezonunun açılması ile haftada 3 bazen 4 defa balık aldığını söyledi, "Kıradayım. Emekliyim ama çalışmaya devam ediyorum. Devam de edeceğim öyle görünüyor. Ekonomi gittikçe daha da zorlaşıyor.

Ete ve tavuğa yaklaşmak mümkün değil. Balık alamayanlar da var. Maaşlar ortada. Diyecek pek bir şey kalmıyor." ifadelerini kullandı. İsmi paylaşmak istemeyen bir kişi ise şunları dile getirdi: "Maltepe'de oturuyorum. Çarşırı dolaşmaya geldim. Belki balık alırım. Ete ve tavuğa göre çok daha uygun. Ayda bir et alıyorum, onu da kıyma şeklinde. Hiç alamayanlar da var. Onlara daha çok üzülüyorum."

BAŞKAN KÖSEDAĞI TARİHİ ÇARŞI'YI GEZDİ

Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Köseadağı "Başkan Sizi Dinliyor" ekibiyle Halitağa Caddesi, Kadıköy Tarihi Çarşı ve Yoğurtçu Parkı'nda saha gezileri yaptı. Tarihi Çarşı'da balık tezgahlarını da ziyaret eden Köseadağı, balıkçılarla sohbet etti; yeni balık sezonunda tezgahlara bereket diledi. Köseadağı, "Yaptığımız çalışmalarını yerinde incelerken komşularımızın görüşlerini dinledik, esnafımızla bir araya geldik. Güzel bir yazı geride bıraktık ve her zaman olduğu gibi sahadaydık. Her mevsim Kadıköy'ü güzellikleriyle birlikte yaşamaya, komşularımızla bir arada olmaya devam edeceğiz." dedi.

"Yarısı Bizden" 1 yıl uzatıldı

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından İstanbul'da yürütülen "Yarısı Bizden" kentsel dönüşüm kampanyasında başvuru ve uygulama süresi 1 yıl uzatıldı. Resmi Gazete'de yayımlanan karar doğrultusunda, daha önce belirlenen takvim genişletilerek son başvuru tarihi 31 Aralık 2027 olarak güncellendi.

İstanbul'daki kentsel dönüşüm sürecini hızlandırmayı hedefleyen "Yarısı Bizden" kampanyası 31 Aralık 2027'ye kadar devam edecek

Kararın ardından açıklama yapan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum, vatandaşlardan gelen yoğun talep üzerine sürenin uzatıldığını belirtti. Bakanlık verilerine göre İstanbul genelinde kampanya kapsamında bugüne

kadar 435 binin üzerinde bağımsız bölüm kapsama alındı ve 108 binin üzerinde bağımsız bölümün dönüşümü tamamlandı. Yıl sonuna kadar kapsama alınan konut sayısının 500 bini aşması hedefleniyor. Kampanya çerçevesinde hak sahiplerine sağlanan finansal destek koşulları da uygulanmaya devam ediyor. Hak sahibi başına 875 bin lira hibe ve 125 bin lira taşınma desteği verilirken, bina maliyetinden hibe tutarı düşüldükten sonra kalan miktar için uzun vadeli borçlandırma imkanı sunuluyor. Alan bazlı büyük dönüşüm projelerinde ise inşaat süreçleri TOKİ ve Emlak Konut iş birliğiyle sürdürülüyor.

İBB, kentin sahil şeritlerini ve kıyı yapılarını afetlere karşı dirençli getirmek için çalışmalar yapıyor

İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB), kentin sahil şeritlerini ve kıyı yapılarını afetlere karşı dirençli getirmek ve yaşam alanlarına dönüştürmek için kapsamlı kıyı düzenleme çalışmaları yürütüyor. İBB Fen İşleri Dairesi Başkanlığı'nın üstlendiği yatırımlar ile teknik ömrünü tamamlamış ve göçme riski taşıyan rıhtımlar çelik kazık veya su içi beton blok sistemleriyle güçlendirilerek, Tarihi Yarımada'dan Marmara kıyılarına kadar geniş bir coğrafyada yürüyüş yolları, bisiklet parkurları, yeşil alanlar ve sosyal donatılar İstanbulluların hizmetine sunulacak.

EMİNÖNÜ SAHİLİ EKİMDE TAMAMLANACAK

Bu çalışma kapsamında Fatih Sarıdemir Mahallesi'nde yürütülen Eminönü Meydanı ve Unkapanı Köprüsü Arası Çevre Düzenlemesi 2. Etap İnşaatı'nda fiziki gerçekleşme yüzde 93 seviyesine ulaştı. Projede çelik borulu kazık yöntemiyle kıyı güçlendirme imalatları tamamlandı. Yürüyüş ve bisiklet yolları, kafe, çocuk oyun alanları ve İETT duraklarını kapsayan projenin ise Ekim 2026'da hizmete açılması hedefleniyor.

Büyükdikmece ve Beylikdüzü sahilindeki 168 bin metrekarelik düzenleme inşaatında da çalışmalar devam ediyor. Cumhuriyet Meydanı düzenleme işleri tamamlanırken; yürüyüş yolları, spor sahaları, plaj ve otopark alanlarını içeren çalışmaların Haziran 2027'de tamamlanması planlanıyor.

Arnavutköy Akıntıburnu Sahili'nde başlatılan çelik kazıklı kıyı güçlendirme çalışmalarının ise yüzde 33'ü tamamlandı. Salacak, Paşalimanı, Kuzguncuk, Ortaköy, İstinye, Kabataş ve Avcılar başta olmak üzere 17 farklı noktadaki kıyı güçlendirme ve düzenleme çalışmaları da tamamlanarak İstanbulluların hizmetine sunuldu.

19 EYLÜL 1921

GAZİLER GÜNÜ

Ulu Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk'ün Gazi unvanı ve Mareşal rütbesini aldığı bu günde, başta Ata'mız olmak üzere tüm gazilerimize saygı ve şükranlarımızı sunuyoruz.

MESUT KÖSEADAĞI
KADIKÖY BELEDİYESİ

KADIKÖY BELEDİYESİ

19 Mayıs Alzheimer Merkezi:
19 Mayıs Mah. Sultan Sok. No: 29 Kadıköy/İstanbul • (0216) 356 11 15

Göztepe Alzheimer Merkezi:
Göztepe Mah. Tepegöz Sok. Nural Kökü No: 41/1 Kadıköy/İstanbul • (0216) 350 75 79

kadikoy.bel.tr | 444 55 22 | @kadikoybelediye

MESUT KÖSEADAĞI
KADIKÖY BELEDİYESİ

KADIKÖY BELEDİYESİ

Ev değiştirmenin faturası ağırlaştı

İstanbul'da eylül ayıyla birlikte taşınma hareketliliği artarken ev değiştirenlerin karşısına yüksek maliyet çıkıyor. Kira, depozito, emlakçı ve nakliye giderleriyle yeni bir eve taşınmanın faturası yüz binlerce lirayı buluyor

● Erhan DEMİRTAŞ

İstanbul'da eylül ayı kiralık konut piyasasının en hareketli dönemlerinden biri olarak öne çıkıyor. Üniversitelerin açılmasıyla öğrencilerin, tayin döneminin son taşınmaları ve kentsel dönüşüm nedeniyle oluşan geçici konut ihtiyacının aynı döneme denk gelmesi, taşınma talebini artırıyor. Ancak yeni bir eve taşınmak isteyen kiracının karşısına yalnızca aylık kira bedeli çıkmıyor. Depozito, emlakçı hizmet bedeli ve nakliye ücretinin yanı sıra abonelikler, boya-badana, temizlik ve küçük tadilatlar da hesaba katıldığında, ev değiştirmenin maliyeti yüz binlerce liraya ulaşüyor.

TAŞINMANIN MALİYETİ YÜKSELDİ

EVA Gayrimenkul Değerleme Genel Müdür Yardımcısı Zuhul Balsarı, İstanbul'da 40-50 bin lira kira seviyesindeki ortalama bir 2+1 konut üzerinden yaptığı değerlendirmede, kiracının kira ve nakliye dışında da ciddi bir bütçeği gözden çıkarması gerektiğine dikkat çekti. Balsarı şu bilgileri paylaştı: "İstanbul'da aylık kirası 40-50 bin TL seviyesinde olan ortalama bir 2+1 konutu ele aldığımızda, kiracının eve giriş maliyeti kira bedelinin oldukça üzerine çıkıyor. İlk ay kirası 40-50 bin TL, 1-2 aylık depozito 40-100 bin TL, emlakçı hizmet bedeli KDV ile birlikte yaklaşık 45-60 bin TL seviyesinde olabiliyor. Buna taşınmanın koşullarına göre yaklaşık 30-50 bin TL nakliye gideri de ekleniyor. Elektrik, su ve doğalgaz abonelikleri ile güvence bedelleri, internet bağlantısı, boya-badana, temizlik, küçük tadilatlar, perde veya eve uyum sağlamayan bazı eşyaların yenilenmesi gibi giderler de düşünüldüğünde 30-60 bin TL civarında ilave bir bütçe gerekebiliyor. Dolayısıyla 40-45 bin TL kiralı ortalama bir 2+1 eve taşınmanın toplam başlangıç maliyeti yaklaşık 200-300 bin TL arasında değişebiliyor. Evin durumuna, depozito

miktarına ve taşınma koşullarına bağlı olarak bu rakam 300 bin TL'nin de üzerine çıkabiliyor. Bu nedenle bugün İstanbul'da kiracı açısından ev değiştirmek yalnızca yeni kirayı karşılayabilmek değil, birkaç aylık kira bedeline eşdeğer bir başlangıç bütçesini de hazır bulundurmak anlamına geliyor."

NAKLİYE FİYATLARI YÜZDE 50 ARTTI

Taşınma faturasının önemli kalemlerinden biri olan nakliye hizmetinde de maliyetler yükseldi. Evden Eve Nakliyeciler Derneği (E.N.D) Yönetim Kurulu Başkanı Erdoğan

Bağlar'ın verdiği bilgilere göre İstanbul içinde, eşyaların sarılması, paketlenmesi ve montaj-demontaj işlemlerini kapsayan standart anahtar teslim taşınmalarda 1+1 ev için 50-55 bin, 2+1 için 60-65 bin, 3+1 için ise 75-85 bin lira arasında fiyat oluşuyor.

Bağlar, sektörde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 45-50 bandında maliyet artışı yaşandığını belirterek, ambalaj ve paketleme giderleri, işçilik, akaryakıt ve araç

bakım maliyetlerindeki yükselişin fiyatları artıran başlıca unsurlar olduğunu ifade etti. Bazı taşınmalarda ek hizmetler de faturayı yükseltiyor. Bina asansörünün kullanılmadığı yüksek katlı yapılarda dış cephe asansörü kurulumu taşıma başına 7 bin 500-12 bin lira arasında ek maliyet yaratabiliyor. Piyano, ağır çelik kasa, antika eşya veya özel tasarım dolaplar gibi özel uzmanlık gerektiren eşyalar için de ilave ücret alınabiliyor.

EYLÜL AYINDA TALEP ARTIYOR

Eylül ayı İstanbul'da kiralık konut piyasasının da en hareketli dönemlerinden biri. Üniversitelerin açılmasıyla özellikle öğrencilerin yoğun olduğu bölgelerde 1+1 ve 2+1, ulaşımı kolay ve mümkünse eşyalı konutlara talep artıyor. Bu yıl öğrenci ve yeni kiracı talebinin yanı sıra kentsel dönüşüm nedeniyle oluşan geçici konut ihtiyacı da piyasadaki hareketliliği artırıyor. Dönemsel talep artışı, uygun fiyatlı kiralık konutların daha hızlı kiralınmasına ve özellikle üniversite çevreleri ile ulaşım akslarında kiralılar üzerinde yukarı yönlü baskının sürmesine neden oluyor. Ancak Balsarı, İstanbul genelindeki kira hareketliliğini yalnızca öğrenci talebiyle açıklamanın doğru olmayacağını; sınırlı arz, yüksek konut maliyetleri ve genel ekonomik koşulların da fiyatların temel belirleyicileri arasında bulunduğunu vurguladı.

KIRACI EVİNDEN ÇIKMAK İSTEMİYOR

Yüksek kira seviyeleriyle birlikte taşınmanın getirdiği başlangıç maliyetleri de kiracıların kararlarını değiştiriyor. Balsarı, özellikle mevcut kirası piyasa seviyesinin altında kalan kiracıların bu avantajı kaybetmemek için evlerinde daha uzun süre kalmayı tercih ettiğini belirtti. Depozito, emlakçı komisyonu ve nakliye gibi giderler nedeniyle ev değiştirmek artık daha çok ihtiyaçtan ziyade zorunluluk halinde gündeme geliyor. Taşınmak zorunda kalan kiracılar ise bütçelerini dengelemek için daha küçük metrekareli konutlara veya merkezi bölgeler yerine ulaşım imkanları güçlü, görece daha uygun fiyatlı çevre ilçelere yöneliyor.

Bağlar, yoğun dönemde kurumsal nakliyecilerin araçlarının hızla dolması nedeniyle vatandaşların kayıt dışı çalışan ve yetki belgesi bulunmayan taşımacılara yönelebildiğini belirterek, bu firmaların hem fahiş fiyat hem de eşyalarda hasar riski yaratabildiği uyarısında bulundu. Bağlar, vatandaşlara taşınmadan en az bir hafta önce ekspertiz yaptırmaları ve nakliyat firmasıyla sözleşme imzalamaları önerisinde bulundu.

Vatandaşın borcu büyüyor

Ağustos sonundan eylül başına tüketici kredileri ve bireysel kredi kartı borcu yaklaşık 25 milyar lira artarken kredi kartı borcundaki yükseliş 18 milyar lirayı aştı

● Hülya ARSLAN

Artan yaşam maliyetleri karşısında hane bütçeleri zorlarken, vatandaşın kredi ve kredi kartlarına olan ihtiyacı da devam ediyor. Günlük harcamalardan eğitim ve sağlık giderlerine kadar pek çok kalemden kredi kartları kullanılırken, daha yüksek tutarlı ihtiyaçlar için tüketici kredilerine başvuruluyor. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun (BDDK) haftalık verileri de vatandaşın bireysel borç yükünün eylül ayının ilk haftasında arttığını ortaya koydu.

BDDK'nın 28 Ağustos ve 4 Eylül haftalarına ilişkin verilerine göre tüketici kredileri ve bireysel kredi kartlarının toplamı 6 trilyon 903,7 milyar liradan 6 trilyon 928,7 milyar liraya yükseldi. Böylece bir haftalık sürede toplam borç yaklaşık 25 milyar lira arttı.

KART BORCU 18 MİLYAR LİRA ARTTI

İki hafta arasındaki değişimde en büyük artış kredi kartlarında yaşandı. 28 Ağustos'ta 3 trilyon 450,8 milyar

lira olan bireysel kredi kartı borcu, 4 Eylül'de 3 trilyon 469,2 milyar liraya çıktı. Böylece kredi kartı borcu bir haftada yaklaşık 18,3 milyar lira arttı. 4 Eylül itibarıyla kredi kartı borcunun 1 trilyon 313,8 milyar lirası taksitli, 2 trilyon 155,4 milyar lirası ise taksitsiz borçlardan oluştu. Bir hafta içinde taksitli kredi kartı borcunda yaklaşık 14,4 milyar lira, taksitsiz borçta ise yaklaşık 3,9 milyar lira artış yaşandı.

İHTİYAÇ KREDİLERİ 2,5 TRİLYON LİRAYI AŞTI

Tüketici kredilerinde de artış devam etti. 28 Ağustos haftasında 3 trilyon 452,8 milyar lira olan tüketici kredileri 4 Eylül haftasında 3 trilyon 459,5 milyar liraya yükseldi. Böylece tüketici kredilerindeki artış yaklaşık 6,7 milyar lira oldu. Tüketici kredileri içinde en büyük pay ise ihtiyaç kredilerinde bulunuyor. 4 Eylül itibarıyla ihtiyaç kredilerinin toplamı 2 trilyon 587,7 milyar liraya ulaştı. 28 Ağustos'ta bu tutar 2 trilyon 584,1 milyar liraydı. Bir haftalık artış yaklaşık 3,7 milyar lira oldu.

BORÇLANMANIN MALİYETİ DE YÜKSEK

Borç miktarındaki artışın yanı sıra kredi kartı borçlarının faiz yükü de vatandaşın bütçesi açısından önem taşıyor. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın 1 Eylül 2026'dan itibaren geçerli olan tablosuna göre, dönem borcu 30 bin liranın altında olan kredi kartlarında aylık azami akdi faiz yüzde 3,25, gecikme faizi yüzde 3,55 olarak uygulanıyor.

Dönem borcu 30 bin ile 180 bin lira arasında olan kartlarda azami akdi faiz yüzde 3,75, gecikme faizi yüzde 4,05 seviyesinde. 180 bin liranın üzerindeki dönem borçlarında ise azami akdi faiz yüzde 4,25, gecikme faizi yüzde 4,55 olarak uygulanıyor. Nakit çekim ve kredili mevduat hesaplarında da azami akdi faiz yüzde 4,25, gecikme faizi yüzde 4,55 seviyesinde bulunuyor. Bu oranlar bankaların uygulayabileceği azami oranlar. Bankalar, bu sınırları aşmamak kaydıyla kendi kredi kartı faiz oranlarını belirleyebiliyor.

TAKİPTEKİ ALACAKLAR 862 MİLYAR LİRAYI AŞTI

Vatandaşın borçlanmasındaki artış, bankacılık sektörünün takipteki alacaklarında da görülüyor. BDDK'nın 4 Eylül tarihli verilerine göre bankacılık sektörünün toplam kredi hacmi 28 trilyon 128,2 milyar liraya ulaştı. Takipteki alacakların toplamı ise 862,2 milyar lira oldu. Bu alacakların 650,8 milyar lirası için özel karşılık ayrıldı. Öte yandan 4 Eylül haftasında bankacılık sektörünün toplam kredileri de 28 Ağustos'a göre yaklaşık 99,6 milyar lira arttı. Ticari ve diğer kredilerin toplamı 21 trilyon 199,5 milyar liraya yükselirken, bireysel borçlarla birlikte değerlendirildiğinde bankacılık sistemindeki kredi hacminin genişlemeyi sürdürdüğü görüldü.

İstanbul'da kiralık konut için başvurular başladı

İstanbul'da TOKİ'nin hayata geçirdiği kiralık konut projesinde ilk etapta bin 71 konut tahsis edilecek

● Hülya ARSLAN

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ) tarafından yapılan açıklamaya göre, İstanbul'da toplam 15 bin kiralık konut tahsis edilecek. Sosyal Konut Tahsis Projesi kapsamında ilk etapta bin 71 konutun ekim ayında teslim edilmesi planlanıyor. Projeden yalnızca İstanbul'da en az bir yıldır kesintisiz ikamet eden vatandaşlar yararlanabilecek. Başvurular ise 14-25 Eylül tarihleri arasında e-Devlet üzerinden yapılacak.

1071 KONUT, 100 BİN TL GELİR SINIRI

İlk etapta Başakşehir, Gaziosmanpaşa, Beyoğlu ve Güngören'de toplam 360, Maltepe, Tuzla ve Kartal'da 330, Ataşehir, Sancaktepe, Ümraniye ve Üsküdar'da 291, Arnavutköy'de ise 90 konut tahsis edilecek. Projede 1+1, 2+1, 3+1 ve 4+1 konut seçenekleri bulunacak. Genç evli ailelere 1+1 veya 2+1,

iki ya da daha fazla çocuklu ailelere ise 2+1, 3+1 veya 4+1 konutun verilmesi planlanıyor.

Başvuru için Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak, 18 yaşını doldurmak ve evli olmak gerekiyor. Başvuru sahibinin Türkiye sınırları içinde tapuya kayıtlı bağımsız bir konutunun bulunmaması gerekiyor. Daha önce TOKİ ile konut sözleşmesi imzalamamış olması ve aylık ortalama hane halkı net gelirinin 100 bin TL'yi aşmaması da şartlar arasında. Son 5 yıl içinde bağımsız konut satın alan veya satanlar da projeye başvuru yapamayacak.

E-Devlet üzerinden başvuru yapanlar, başvuru ve sonuç durumlarını TOKİ hizmetleri arasında yer alan "Konut / İşyeri Başvuru" menüsünden takip edebilecek. Konutların tahsis süresi 3 yıl olacak ve uzatılmayacak. Konut tesliminden itibaren 12 ay boyunca kira artışı yapılmayacak. Bu sürenin ardından gelen ilk ocak ayında kira bedeli TÜFE oranında artırılabilecek. Kira ödemeleri ise teslimi takip eden her ayın 20'sinde başlayacak.

Yazar Mehmet Fırat Pürselim ile Arakus kasabasının aynasında 90'lı yılları, büyümeyi, hayatın dayatmalarına karşı "kendi yolunda ilerleme" mücadelesini konuştuk

● **Leyla ALP**

Gazetemizin eski yazarlarından Mehmet Fırat Pürselim'in "Kıyıya Paralel" romanı, 90'ların çocukluk ve gençlik dünyasına mizahın içinden bakıyor. Papirüs Yayınları etiketiyle çıkan roman, bir dönemin şarkılarını, televizyon programlarını, gündelik hayatını ve hatıralarını yeniden çağırırken, 80 sonrası'nın apolitikleştirme, bireyselleştirme ve tektipleştirme politikalarının şekillendirdiği bir kuşağın "arada kalma" hâline de odaklanıyor. Karadeniz kıyısındaki Arakus kasabası ise hem komik olayların mekânı hem de ülkenin siyasi ve toplumsal gerçekliğinin küçük bir temsili olarak karşımıza çıkıyor.

"Kıyıya Paralel" vesilesiyle Pürselim'le 90'ları, büyümeyi, mizahı, karakterlerini ve geçmişi bugünü anlamanın bir anahtarı olarak görüp görmediğini konuştuk.

● **Kıyıya Paralel, diğer kitaplarınızdan belirgin biçimde ayrılan, mizah dozunun yüksek olduğu bir roman. Önceki kitaplarınızla karşılaştırdığınızda Kıyıya Paralel'de nasıl bir değişim görüyorsunuz?**

Bazı yazarlar vardır, hep aynı kitabı yazarlar ama her seferinde geliştirerek daha iyisini, çok daha iyisini yazarlar. Bazı yazarlarsa her seferinde farklı kitaplar yazarlar. Ben ikinci tür yazarlardayım. Denemeyi ve kendime meydan okumayı seviyorum. Akılsız Sokrates ve Sakarmeke'de ironik bir anlatımı tercih etmiştim, Kıyıya Paralel'deyse mizah daha fazla ön plana çıktı. Edebiyat özelinde insanları güldürmek zordur, bunu denemeye çalıştım ama sonunda yine kendimi tutamadım, bir parça da hüzünlendirmiş olabilirim.

● **Sizi 90'lı yılların çocukluk ve gençlik dünyasına götüren temel duygu neydi?**

80'lerin başındaki darbe ve ardından gelen büyük kırılmayı sadece Türkiye'nin yaşadığını zannederken, dünya siyasetine baktığımızda bunun daha büyük bir oyunun parçası olduğunu görüyoruz. 90'lar o büyük kırılmadan sonraki apolitikleştirme, özelleştirme, bireyselleştirme, tektipleştirme politikalarının hayata geçirildiği yıllardı. Abileri ve ablaları gibi devrimci olamamışlarsa da dayatıldığı gibi liberal de olmamış, 70'lerde doğmuş çocukların arada kalma haliydi aslında biraz da anlatmak istediğim.

● **Kitabın adı Kıyıya Paralel. Metinde ise "kıyıya paralel yüzmek" bir başarıdan çok hayatta kalma tekniği olarak karşımıza çıkıyor. Bu metafor sizin için ne ifade ediyor?**

80'lerden sonra genel olarak dayatılan şey en uzağa gitmek, en yükseğe çıkmak, en hızlı olmak, en başarılı olmak, en, en, en... 'ken, asıl başarı tüm bu dayatmalara karşı çıkıp bunca büyük dalgaya rağmen kimsenin dümen suyunu girmeden doğru bildiğin yolda ilerlemektir.

KIYIYA PARALEL YÜZENLERİN HİKÂYESİ

● **90'ların siyasi ve toplumsal atmosferini gündelik hayat üzerinden anlatmayı neden tercih ettiniz?**

Kıyıya Paralel, bir mizah kitabı olarak okunabileceği gibi alt metin üzerinden siyasi ve toplumsal eleştiriler de okunabilir. Bunu didaktik bir dille anlatmak elbette mümkündü ama o zaman

karşı çıktığım egemenlerin, her şeyi bilenlerin üstten bakıcı tavrını taklit etmiş olurdum, ben kıyıya paralel yüzenlerin hikâyesini onların günlük yaşamları üzerinden anlatmak istedim.

● **Arakus kasabası yalnızca romanın mekânı değil, Türkiye'nin küçük bir modeli gibi işliyor. Arakus'u yaratırken gerçek bir kasabadan mı, yoksa hafızanızda biriken birçok yerden mi yola çıktınız?**

Arakus, Karadeniz kıyısında komik olaylara sahne olan küçük bir kasaba olarak okunabilir ama alt metinde kocaman bir ülkenin günahıyla sevabıyla siyasi temsili olarak da okunabilir. Gerçek bir kasabadan yola çıksam da yolda kasabanın gerçeklerine ülkenin gerçekleri eklendi ve Arakus mekânsal gerçekliğinden koparak hayali bir roman kahramanına dönüştü.

● **Kitaptaki karakterlerin çoğu kolayca "iyi" veya "kötü" diye sınıflandırılmıyor. Karakterlerinizi yazarken onları anlamak ile onları haklı çıkarmak arasındaki sınırı nasıl kuruyorsunuz?**

Gerçek hayatta da böyle değil midir, iyinin içinde kötü, kötünün içinde de iyi yok mudur? Kıyıya Paralel'in kahramanları bencillikleri ve diğerkamlıklarıyla etrafımızdaki insanlarla aynı havayı soluyorlar. 1800'lerin ikinci yarısından başlayarak yüzyıllık süreçte, dünya alt üst olurken roman yazarları sadece roman yazarı değil aynı zamanda insanlar için yol gösterici bir rehber oldukları saikiyle hareket ettiler. Kahramanları

iyi ya da kötüydü, ne olursa olsun iyinin haklı çıkması için uğraşıyorlardı. Öyle ki Dostoyevski, Suç ve Ceza'da Raskolnikov'u kurtarmak için hüküm tokmağını hâkimin elinden alıp kararı bizzat kendisi verir, Karamazov Kardeşler'deyse tersini yaparak suçsuz olduğu halde Dimitri'yi cezalandırır. Yani asıl olan anlamaktan ziyade romanda ileri sürülen tezin haklılığını kahramanlar üzerinden ispat etmektir. Bense kahramanı aklamaya ya da suçlamaya çalışmıyorum. Onu olduğu gibi anlatmaya çalışıyorum. Bunu belki de avukat olmama borçluyum. Mesleğim gereği kimseyi yargılamam ama onu hatta davanın karşı tarafını da anlamaya çalışırım, anlamazsam, anlatamam ki.

"SİSTEM SİZİ YAVAŞ YAVAŞ YONTAR"

● **Kıyıya Paralel'de "büyümek", yalnızca yaş almak değil; dünyadaki adaletsizliklerle, korkularla ve yetişkinlerin çelişkileriyle karşılaşmak anlamına da geliyor. Sizce insanı gerçekten yetişkin yapan şey nedir?**

Sanırım, dünyanın sadece kendimizden ibaret olmadığının farkına varma hali büyümek. Oyun evreninden çıkıp gerçeklerle yüzleşmeyi becerebilmek. Her şey olabileceğimize dair hayallerimizi 'bir (kaç) şey olabilirim'le sınırlama durumu. Travmatik bir durum bir anda büyütebilir insanı ama genellikle sistem sizi alır, yavaş yavaş yontar biçer ve tornadan çıkartıp tezgâha koyar. -Şairler, filozoflar ve deliler -belki de hepsi aynı kişidir- o tornalan kırıp büyümeyi başarabilen nadir insanlardır.

● **Romanın mizahi tarafı nedeniyle okur kitabı kolay ve neşeli bir büyüme hikâyesi gibi okuyabilir fakat satır aralarında oldukça sert bir toplumsal panorama var. Okurun kitabı bitirdiğinde aklında kalmasını istediğiniz asıl duygu ne?**

Yazarın kitabı yazıp bitirdiğinde, hâlâ hâki-

SÖZÜN KISASI

- **Yazarların en büyük bahanesi nedir?**
Zamanım yok!
- **Bir kitabınızı yeniden yazsanız hangisini kurcaldınız?**
Emanetimdeki Hayatlar'ı biraz daha kurcalamak isterim ama o zaman yepyeni bir roman olacağı için yapmam.
- **Yazarlığınızın en büyük "keşke"si?**
Çok büyük bir 'keşke'm yok ama 'acaba'm var. İlk kitabımı yolun yarısından önce 25'imde çıkartabilecekken daha iyi olması için 10 yıl çabalamasaydım acaba nasıl bir yol almış olurdum diye zaman zaman düşünürüm.
- **En büyük "iyi ki"niz?**
İyi ki yazar olmuşum, iyi ki anlatmışım, iyi ki insanlara dokunabilmişim.
- **Yazarlık size ne öğretti?**
İnsanların hayatına ufaklık da olsa dokunabilmeyi öğretti.
- **Hayat size neyi yazdırdı?**
Hayat bana 'öğretilen hayat'tan kaçma yollarını yazdırdı.
- **Tekrar tekrar okuduğunuz kitap?**
Albert Camus'nün Yabancı'sı, Dostoyevski'nin Suç ve Ceza'sı, Kafka'nın Şato'su...
- **Keşke ben yazmış olsaydım dediğiniz kitap?**
Çok fazla var, ama en son Heinrich Böll'ün "Ve O Hiçbir Şey Demedi" ile ilgili böyle düşündüğüm için onu anayım.
- **Hangi yazarla tanışmak istediniz?**
Çok var ama sanırım en çok Kostas Karyotakis'le tanışmak isterdim. Atina'da ya da İstanbul'da oturalım, okaliptüsün ruhunu konuşalım.
- **Defter mi, bilgisayar mı?**
Kimi zaman doğrudan bilgisayara yazsam da defter ve kalemden vazgeçemem.
- **Sessizlik mi, müzik mi?**
Kesinlikle sessizlik.
- **Hafıza mı, hayal mi?**
Her ikisi de. Ama hayal kurmak her zaman bir adım öndedir bende.
- **Bir cümlelerinizi duvara yazacak olsanız hangisini seçerdiniz?**
"Bazen öyle kötü yenilirsin ki, daha fazla oynamak istemezsin. Bu bazenler öyle fazla olur ki, artık bazen demezsin."

miymiş gibi sahiplenmesini doğru bulmuyorum. Artık kitap okura geçmiştir ve o nasıl okumak istiyorsa, ne anlamak istiyorsa en güzeli odur. Kimi zaman öyle okur yorumları gelir ki, yazarın bunu düşünmemiştim ama keşke böyle düşünseymişim dediğim bile olur. Bazen beni benden iyi anlayıp yorumlarlar, yazar olarak birtakım şeylerle yüzleşmekten kaçınarak farklı bir yorum getiririm ama okur bunu mu anlattınız dediğinde, aslında bilinçaltımda onu anlattığımı itiraf etmek zorunda kalırım. Kitabı bitirdiğinde okur neşeli bir şarkı söylüyorsa ya da yumruğunu sıkıp dayatılan şeylere itiraz ediyorsa ya da hüzünlü Neşet Ertaş'tan Yalan Dünya'yı dinliyorsa ya da kitabı bir kenara fırlatıp denize yüzmeye gidiyorsa... ortak duyguyu yakalamışız demektir.

● **Son olarak, Kıyıya Paralel sizin için 90'lara yazılmış bir veda mı, çocukluğa yazılmış bir selam mı, yoksa bugüne tutulan bir ayna mı?**

Sanırım hepsi. Ben 25'imde şair olamayacağımı anlayınca -belki de artık büyüyünce- yazar olmaya karar vermiştim. Aradan geçen çeyrek asırdan fazla zamanda bir sürü kitap projesine başladım, pek çoğunu tamamlayamadım. Artık parantezleri kapatma vaktimin geldiğini gördüm. Kıyıya Paralel, kapattığım parantezlerden oldu, halihazırda üzerinde çalıştığım roman da öyle. Geçen sene çıkan şiir kitabım Çolak Melek'le gençliğime veda etmiştim, Kıyıya Paralel de bir yanıyla bu vedanın devamı ama bir yanıyla da o yıllara selam. Öte yandan tüm yazdıklarımın insan özelinden genel olarak toplumu anlamaya çalıştım. Bu kitabın da kişisel ve bireysel dokunuşlarının yanı sıra toplumsal temaslarını da es geçemeyiz. 90'ları anlamadan, 2000'leri ve günümüzü anlamamız mümkün değil. Bir şeyler değişecekse neden bu duruma geldiğimizi anlayıp ona göre çözüm yolları üretmeliyiz.

www.podyart.com

PodyArt®

Ayak Bakımı

Her adımınızda yanınızdayız.

- Çatlak topuk
- Nasır
- Kalınlaşmış tırnak bakımı

Ücretsiz danışın **0 532 717 0378**

Bağdat Caddesi No: 40/3 Kızıltoprak, İstanbul
Kızıltoprak ziraat bankası yanından girişli, asansörlü 3. Kat

SİZE YEŞİLLİKLER ARASINDA EŞSİZ DENİZ MANZARASIYLA İKİNCİ BİR HAYAT VADEDİYORUZ.

Huzurevimiz uzman ekibi ile aile büyükleriniz için hak ettikleri özel ilgi ve yaşam standartlarında bir ortam sunmaktadır.

Verilen hizmetler: • 24 Saat Doktor Hizmeti • 24 Saat Hemşire Hizmeti • Fizik Tedavi Merkezi • Diyaliz Hizmeti • Laboratuvar Hizmeti • Vakum Yardımlı Yara Tedavisi Hizmeti • Konaklama Hizmeti • Temizlik Hizmeti • Yemekhane Hizmeti • Medikal El Ayak Ve Tırnak Bakımı • Sosyal Etkinlik Ve Faaliyetler	Hizmet Grubu: - Alzheimer - Demans - Geriatri - Palyatif (Yatağa Bağlımlı) - Parkinson - ALS - NG (Nazogastrik Sonda) İle Beslenme - PEG (Perkütan Endoskopik Gastrostomi) Bakımı
---	---

SEÇKİN YAŞLI BAKIM VE HUZUR EVİ
Altintepe Mah. Galibey Cd. Cephanelik Yolu Sk. No: 5 Maltepe
Tel: 0552 388 60 10 - (0216) 388 60 10 / Web: seckinhuzurevi.com.tr

KASEV VAKFI

DİNLENMEEVİ HUZUREVİ
ÖZEL BAKIM BÖLÜMÜ TESİSLERİ

ÜLKEMİZDE YAŞILARA EN İYİ HİZMETTE, ÖNCÜ, ÖNDER VE ÖRNEK KURULUŞ

Alzheimer, parkinson, felç gibi hastalıklarda yaşlıya özel bakım uygulayan modern sistemler

Hastane sonrası tıbbi bakımevi ve psiko-sosyal destek çalışmaları

Tatile giderken aile büyüklerinizi gönül rahatlığı ile emanet edebileceğiniz, büyüklerinize güvenle ev sahipliği yapacak bir kurum olarak yanınızdayız.

Tel: (216) 493 57 21 (5 hat) GSM: (533) 657 73 78 Fax: (216) 493 33 57
E-mail: info@kasev.org
Adres: KASEV Vakfı Kâmil Çetin Oraler Kampüsü Edebali Caddesi No: 1 Aydıntepe - Tuzla / İSTANBUL

EDEBİYAT HAYATINDAN HATIRLAMALAR - 383

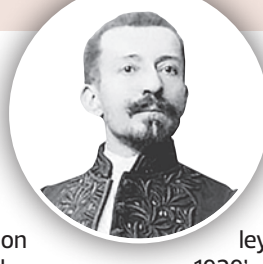
alıntılara yer verdiğimiz "Edebiyat Hayatından Hatırlamalar" köşesi bu hafta Pierre Loti ile devam ediyor

Hazırlayan: Leyla ALP

PIERRE LOTİ (1850-1923)

Deniz subayı, edebiyatçı ve gezgin Louis Marie-Julien Viaud ya da bilinen adıyla Pierre Loti, Fransa Rochefort'ta doğdu. On yedi yaşında girdiği deniz harp okulu, ona Batı dışı dünyanın kapılarını açan bir anahtar oldu. Özellikle Osmanlı ve İstanbul'a

gelişleri, Doğu kültürü olarak gördüğü dünyaya giderek daha çok kapılmasını yol açtı. Günlüğüne aldığı notlardan da yararlanarak giderek mensubu olduğu bu dünyayı egzotik bir tarzda kurmacalarına yansıttı. Şarkiyatçı söylemin tipik örneklerini sunan yazar, on dokuzuncu yüzyılın son çeyreğinden itibaren

şiddetlenen Osmanlı-Batı siyasal gerginliğinde, Osmanlı'yı ve Türkleri istikrarla savunan bir tutum aldı. Edebiyat dünyasında Türkiye ve İstanbul'la özdeşleşen bir isim olan Loti, Marcel Proust gibi romancıları da etkileyen bir estetik çizgi sergiledi. 1879'dan 1929'a dek Le Mariage de Loti (Loti'nin Evliliği,

1880), Fantôme d'Orient (Doğu'nun Hayaleti, 1892) Vers Ispahan (İsfahan'a Doğru, 1904), Turquie Anisante (Can Çekişen Türkiye, 1913) gibi kurmacadan, geziye, gazetecilikten güncel siyasete kırk kadar kitabı yayımlandı.

Loti'nin İş Bankası Kültür Yayınları tarafından yayımlanan "Aziyade" romanından kısa bölümler paylaşıyoruz.

AZİYADE

Güzel bir mayıs günü, güzel bir güneş, berrak bir gökyüzü... Yabancı savaş gemilerinin filikalı geldiğinde cellatlar rıhtımdaki işlerini bitirmek üzereydiler. Darağacında sallanan altı mahkum kalabalığın karşısında korkunç çırpınışlarla can çekiyordu... Pencerele, damlar tıka basa izleyicilerle doluydu; yakındaki bir balkanda Türk yetkililer bu olağan manzara karşısında gülümsemekteydiler.

Padişahın hükümeti idamlar için eli sıkı davranmıştı: Darağaçları o kadar alçaktı ki, mahkumların çıplak ayakları yere değiyor, gerilmiş tırnakları kumun üstünde gıcırdayıyordu.

İdamlar bittikten sonra askerler çekilip gittiler, ama ölümler günbatımına kadar asılı kalıp halka teşhir edildi. Umursamadan gezinenlerin, topluca dolaşan sessiz genç kızların ortasında, Türkiye'nin güzel güneşi altında ayakta duran altı ceset akşama kadar ölümün itici yüzünü sergiliyordu.

Doğu krizinin başlangıcında Avrupa'da gürültü koparan konsolosların öldürülmesi olayına karşı Fransız ve Alman hükümetleri bir çeşit tarzıye olarak suçluların topluca idamını birlikte istemişlerdi.

Bütün Avrupa ulusları, Selanik Körfezi'ne görkemli zırhlılar göndermişlerdi. Gemilerini ilk gönderenlerden biri İngiltere'ydi, bizzat ben de majestelerinin korvetlerinden biriyle buraya gelmişim.

Konsolosların öldürülmesinin üstünden kısa bir süre, idamların üstünden üç gün geçmişti; Makedonya kenti Selanik'te dolaşmamıza izin verdikleri ilk günlerden birinde, güzel bir ilkbahar günü, öğleden sonra saat dörde doğru dövuşen iki leyleğe bakmak için eski bir caminin kapalı kapısı önünde durmuştum.

Burası eski bir Müslüman mahallesi idi. Girintili çıkıntılı daracık sokaklar boyunca yıkık dökük evler uzanıp gidiyor, sokakları yarı yarıya şahnişinlerin çıkıntıları kaplıyordu (şahnişin bir çeşit gizem dolu gözetleme yeridir, kapalı ve kafesli, gelip geçenlerin görünmez küçük delikler ardından gizlice gözlemlendiği bir tür büyük balkondur). Arnavutkaldırımlarının irili ufaklı siyah taşları arasından otlar fıskırıyordu, damların üzerinden yeni yeşillenmiş dallar yükseliyordu; yer yer görünen gök mavi ve berraktı, mayıs ayının ılık havasını, hoş kokusunu insan her yerde solumaktaydı.

Selanik halkı bize karşı hala hoşnutsuz, düşmanca bir tutum içindeydi; o nedenle üstlerimize bizi yanımda kılıçla ve tepeden tırnağa silahlı gezmeye zorunlu tutuyorlardı. (...)

Kendimi tamamiyla yalnız sandığımdan yakınındaki kalın demir parmaklıklar arkasın-

da bir insan başının üst kısmını, üzerime dikilmiş iri yeşil gözleri fark edince garip bir duygu hissettim.

Koyu renkli, hafifçe çatık kaşlar neredeyse gözüpeklik ile saflığın bir karışımı vardı, bu bakış o kadar tazelik ve gençlik doluydu ki, insan çocuk bakışı diyebilirdi.

Bu güzel gözlü kadın ayağa kalktı, kırmalar uzun ve sert Türk işi bir üstlülke (ferace) örtülü gövdesi beline kadar göründü. Yeşil, ipek ferace sim işlemeliydi. Başına özenle sarılmış beyaz tül yalnızca alnını ve iri gözlerini açığa bırakmıştı. Gözbebekleri yemyeşildi, tıpkı eskiden Doğulu azanların göklere çıkardığı o deniz yeşili gibi.

Bu genç kadın Aziyade'ydi. Aziyade gözlerini üzerimden ayırmıyordu. Karşısındaki Türk olsa kendini gizlerdi ama gavur, erkek sayılmazdı, olsa olsa insanın rahatça seyredebileceği ilginç bir nesne olurdu. Korkunç zırhlılarla ülkesine gözdağı vermeye gelen bu yabancılardan birinin, görünüşü kendisinde ne tiksinti ne de dehşet uyandıran çok genç bir delikanlı oluşuna şaşmış görünüyordu.

Rıhtıma döndüğümde yabancı filolara bağlı bütün filikalar gitmişti; beyaz tülün gizlediği eşsiz yüz henüz yabancım olsa da yeşil gözlerin tutsağı olmuştum hafiften; leyleklerin bulunduğu caminin önünden üç kere geçmiş, zamanın nasıl uçup gittiğinin farkına varmamıştım.

Bu genç kadınla aramda sanki alay ederce sine yığılmış engeller vardı, onunla bir düşünce alışverişinde bulunmam, onunla konuşa-

bilmem, ona yazabilmem olanaksızdı; akşam altıdan sonra gemiden ayrılmak yasaktı, başka zaman da yalnız silahlı çıkmaya izin veriyorlardı; sekiz güne kalmadan bir daha dönmemek üzere hareket etmemiz olasıydı ve hepsinin ötesinde haremlerdeki katı gözetim vardı.

O küçük bir Çerkes kıızıydı, yaştı küçük bir kızla birlikte İstanbul'a gelmiş, bir esirci onu satın alıp yaşlı bir Türk'e satmıştı; yaşlı adam onu oğluyula evlendirmek için büyüttüştü, ancak oğlu da yaşlı adam da ölmüşlerdi. O sıralar on altı yaşındaymış ve olağanüstü güzelmiş; işte o zaman İstanbul'da bu şimdiki efendisinin dikkatini çekmiş ve adam da onu alıp Selanik'teki evine getirmişti. (Syf 13)

"Güzün, " demişti Aziyade, "benim efendim Abidin Efendi evini ve hanımlarını İstanbul'a taşıyacak, olur da o gelmezse, ben tek başıma senin için gelirim."

Haydi bakalım, ver elini İstanbul; Aziyade'yi orda bekleyeceğim. Ama her şeye yeniden başlamak gerekiyor, yeni bir yaşam biçimine, yeni bir ülkede, yeni insanlarla üstelik bilmediğim bir süre için. (Syf 22)

İnanın aziz dostum, zaman ve ahlak değerlerine aldırmanın yaşamak en iyi iki ilacıdır. Gitgide kalp uyuşur ve artık acı çekmez. Bu gerçek yeni değil, eminim Alfred de Musset size bu gerçeği çok daha kolay kabul edeceğiniz bir dille ifade ederdi tabii, ama insanların kuşaktan kuşağa aktardığı eski özlü sözlerden sonsuza değin doğru kalacak biri de budur. Sizin düşlediğiniz saf aşk da dostluk gibi bir yapıttır.

(...)

Üç saattir orda onu bekliyordum. Gün boyu hava güzel, pırıl pırlı, Haliç'te gidiş geliş alışmadık bir hareketlilik içindeydi, günbatımında binlerce kayık Eyüp iskelesi'ne yanaşıyor, işleri dolayısıyla İstanbul'un kalabalık merkezlerine, Galata'ya ya da Kapalıçarşı'ya giden Türkleri oturdıkları sakin semte geri getiriyordu.

Eyüp'te beni tanımaya başlamışlardı, görenler: "İyi akşamlar Arif, ne bekliyorsunuz burada böyle?" diyorlardı.

Adımın Arif olamayacağına, Batı'dan gelme bir Hristiyan olduğumu pekala biliyorlardı, ama bendeki Doğu özentsinin kimseye zararı yoktu, o yüzden herkes seçtiğini bu adla sesleniyordu bana.

Eyüp'e vardıkları zaman cami meydanı iyice tenhalaşmış, gece yazdı.

Atatürk Kitaplığı

Hazırlayan: Leyla ALP

Bu köşede, Cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ü anlatan eserlere yer veriyoruz. Atatürk'ün hayatı, mücadelesi ve devrimleri üzerine yazılmış bu kitapların devlet adamı ve bir lider olması dışında çok yönlü kimliğini ve entelektüel derinliğini tanımamızı sağlayacağını umuyoruz. Bu hafta Can Yayınları tarafından yayınlanan Mustafa Kemal Atatürk'ün konuşmalarından derlenen "Mütarekeden Zafere" kitabından bölümler paylaşıyoruz. İyi okumalar.

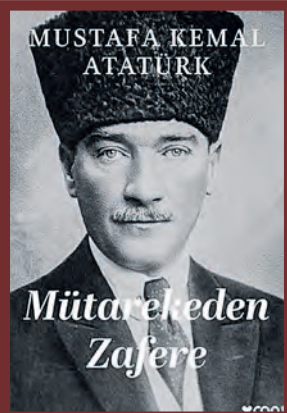

MÜTAREKEDEN ZAFERE

19 Eylül 1921
SAKARYA MEYDAN MUHAREBESİ
Saygıdeğer arkadaşlarım!

Milletimizi yok etmek amacıyla olan düşmanlarımız, Birinci Dünya Savaşı'nda içinde bulunduğumuz grubun yenilgisinden faydalanarak amaçlarını hızla bir şekilde gerçekleştirmek için harekete geçtiler. Hepimizin bildiği gibi, mütareke döneminde ülkemizi ve milletimizi savunmak için elimizdeki tüm imkânları almak konusunda her türlü yola başvurduk. Gerçekten de ordumuz dağıtılmış, silahlarımız ve toplanmış neredeyse yok edilmişti. İşte böyle bir zamanda, düşmanlar anlayarak, böyle bir orduyu oluşturmak için tüm çabalarını sarf etmeye başlamıştı. Ancak düşmanlarımız bize bu fırsatı vermek istemediler ve hemen milli kuvvetlerimizin üzerine saldırdılar. Bu saldırılar sonucunda Bursa, Uşak gibi değerli şehirlerimiz de İzmir gibi- düşmanın eline geçti. Fakat hükümetimiz bundan yılmadı ve bir an bile tereddüt etmeden ordusunu kurmak için hazırlıklarına devam etti. Bu çabalar sonucunda, ülkemizin savaş bölgesinde ordunun temelini oluşturan bazı teşkilatlar kurulmaya başlandı. (...)

17-18 Ağustos'ta düşman, Sakarya'nın batısında ordumuzun ana kuvvetleriyle temas kurdu. Düşman, Mihalicık ve Sivrihisar'da ciddi bir direnişle karşılaşacağını düşünerek kuvvetlerini bu hat üzerinde toplamıştı. Ancak bu bölgede düşmanla teması sürdüren kuvvetlerimiz sadece süvari birlikleri ve küçük piyade müfrezelerinden oluşuyordu. Bu birlikler, düşmanın ilerleyişini mümkün olduğunca geciktirerek geri çekildi. Özellikle düşman ordusunun sağ kanadı ve gerisinde faaliyet gösteren süvari birliklerimiz, düşmanın ilerleyişini büyük ölçüde zorlaştırdı. (...)

26 Ağustos'ta düşman, tüm cephede genel taarruzlarına devam etti. Ancak bu taarruzlar da her yerde püskürtüldü ve düşman ağır kayıplar verdi. 27 Ağustos'ta düşman, Sapanca-Yamak arasındaki bölge hariç, tüm cephede genel taarruza geçti. Ancak bu taarruzda da hiçbir başarı elde edemedi. 28 Ağustos'ta düşman, gündüz ve gece boyunca tüm cephede taarruzlarına devam etti. Bu taarruzlar sonucunda Beylikköprü civarında ve sol kanadımız karşısında bir miktar arazi kazandı. Ancak buna karşılık, özellikle sol kanadımız karşısında telafisi mümkün olmayan ağır kayıplar verdi.

29 Ağustos'ta düşman, Beylikköprü'den Dikilitaş ve Büyükgökgöz mevzilerine kadar tüm kuvvetleriyle genel taarruza geçti. Bu taarruzda Dikilitaş civarında bir miktar arazi kazandı. Ancak bu ilerleme, cephede yapılan düzenlemelerle durduruldu.

30 Ağustos'ta düşman, Beylikköprü bölgesinde ve Sarı Halil ile Kursak bölgesinde ordumuzun sol kanadına karşı genel taarruza geçti. Bu taarruzlar da her yerde püskürtüldü.

31 Ağustos'ta düşman, tüm cephede taarruzlarına devam etti ve Sivrihisar ile Çaldağı bölgesinde bir miktar arazi kazandı. Ancak düşman, sol kanadımıza karşı taarruzlardan vazgeçti ve merkezdeki zayıf noktalara yöneldi. (...)

6 Eylül'de ordumuz, düşmanın direncini kır-

mak için merkezden karşı taarruza geçti. Bu taarruz başarılı oldu ve düşmanın direnci kırıldı.

8 Eylül'de bu taarruz hareketine devam edildi ve elde edilen başarılar genişletildi.

10 Eylül'de tüm cephede ve özellikle düşmanın sol kanadına karşı genel taarruza geçildi. Bu taarruz kısa sürede büyük sonuçlar verdi. Düşman ordusunun hayatı mevzileri kahraman askerlerimiz tarafından ele geçirildi. Düşman, toponim tüfeğini bırakarak perişan bir şekilde geri çekilmeye başladı.

11 Eylül'de düşman, sağ kanadından başlayarak batıya doğru geri çekildi. Ancak ordumuzun taarruza o kadar etkiliydi ki, düşman ordusu Yunan milletinin gösterebileceği tüm cesareti ve kahramanlığı göstererek karşı koymaya çalıştı.

12 Eylül'de ordumuz, şiddetli taarruzlara devam etti ve düşman en önemli mevzilerini süngü-lerimize terk etmek zorunda kaldı.

13 Eylül'de Sakarya Meydan Muharebesi zafere sonuçlandı. Düşman ordusu perişan bir halde Sakarya Nehri'nin batısına atıldı.

Efendiler, Türkiye Büyük Millet Meclisi ordusunun Sakarya'da kazandığı bu zafer, tarihte eşi görülmemiş büyük bir meydan muharebesidir. Bu zafer, milletimizin bağımsızlık mücadelesinde önemli bir dönüm noktasıdır. Bu zaferi kazanan kahraman ordumuzu, komutanlarımızı ve milletimizi en içten duygularıyla tebrik ediyorum. (...)

İKSV'den Kadıköy Belediyesi'ne plaket

İKSV İstanbul Tiyatro Festivali, kültür sanat yaşamına katkılarında dolayı Kadıköy Belediyesi'ne teşekkür plaketi verdi

İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSV) tarafından bu yıl 30. kez düzenlenen İstanbul Tiyatro Festivali'nin ödül ve program tanıtım töreni 9 Eylül Çarşamba akşamı The Marmara Oteli Tak-sim'de Salih Bademci'nin sunumuyla gerçekleştirildi.

22 Ekim-3 Aralık 2026 tarihleri arasında tiyatro, performans ve dans gösterilerini İstanbullu sanatseverlerle buluşturacak festivalin program sunumu ve ödül töreninde, festivale katkı sunan kurum ve kuruluşlara teşekkür plaketleri takdim edildi.

Kadıköy Belediyesi, İstanbul'un kültür-sanat yaşamına sunduğu katkılar dolayısıyla festival kapsamında teşekkür plaketiyle onurlandırıldı. Plaket, Kadıköy Belediyesi Kültür, Sanat ve Sosyal İşler Müdürlüğü'nü temsilen Kültür-Sanat Ekibi'nden Esin Şeker ve Musa Can Kılıç tarafından İKSV Yönetim Kurulu Başkanı Bülent Eczacıbaşı'ndan teslim alındı. Festivalin Onur Ödülü'ne layık görülen Tilbe Saran, festivalin farklı kuşakları ve dünyaları buluşturan yapısına dikkat çekerek, İstanbul Tiyatro Festivali'nin kendisine en çok "umut" duygusunu verdiğini ifade etti.

KADIKÖY'DE 2 MEKAN 6 GÖSTERİM

Mehmet Birkiye küratörlüğünde izleyiciyle buluşacak festival, Türkiye'den ve yurtdışından toplam 17 tiyatro, performans ve dans gösterisine ev sahipliği yapacak. 11 Eylül Cuma günü biletlerin satışa çıktığı festival, İstanbul'un iki yakasından gerçekleşecek. AKM Tiyatro Salonu, Alan Kadıköy, Arter, DoubleTree by Hilton Kadıköy, Fiba Salon İKSV, İBB Şehir Tiyatroları Harbiye Muhsin Ertuğrul Sahnesi, İstanbul Manifaturacılar Çarşısı,

İstanbul Özel Saint-Joseph Fransız Lisesi, Komünite, Leyla Gencer Opera ve Sanat Merkezi, Panayia Kilisesi, Paribu Art, Phebus Müzayede Evi, Tarih Edebiyat Sanat Kütüphanesi (TESAK), Yeldegirmeni Sanat, Zorlu PSM olmak üzere 17 farklı mekân festival izleyicilerine kapılarını açacak.

Kadıköy'ün farklı mekânları da programın önemli durakları arasında yer alıyor. Kadıköy Belediyesi bünyesindeki Tarih Edebiyat Sanat Kütüphanesi (TESAK), festival kapsamında "Bellek Sahnesi Buluşması" başlığı altında Kumpanya ve Taldans gösterilerini seyirciyle buluşturacak. Kumpanya, 31 Ekim'de; Taldans ise 14 Kasım'da TESAK'ta gerçekleştirilecek. Kadıköy Belediyesi Alan Kadıköy ise festival programında dört farklı yapımla yer alıyor. "En Son Neyi Unuttuğumu Hatırlamıyorum" 13 ve 14 Kasım'da, "Anna K" 18 ve 19 Kasım'da, "Aksak Deliryum" 24 ve 25 Kasım'da, "Dil Problem Değil (Language: No Problem)" ise 28 ve 29 Kasım'da Alan Kadıköy'de sanatseverlerle buluşacak.

YENİ SEZONA

"Hazır mıyız?"

Şehir Tiyatroları yeni sezona "Hazır mıyız?" şiarıyla başlıyor

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları, "Hazır mıyız?" temasının hâkim olduğu 2026-2027 repertuarını Harbiye Muhsin Ertuğrul Sahnesi'nde düzenlediği bir basın toplantısıyla paylaştı. Toplantıda İBB Şehir Tiyatroları Genel Sanat Yönetmeni Ayşegül İşsever, İBB Genel Sekreter Yardımcısı Mahir Polat, Kültür, Sanat ve Sosyal İşler Daire Başkanı Tolga Volkan Aslan, Şehir Tiyatroları Müdürü Oytun Askeroglu, Genel Sanat Yönetmeni Yardımcıları Emrah Özertem, Berna Adıgüzel, Özgür Dereli, Müdür Yardımcıları Nilüfer Batmaz ve Berna Beyazkılınc Tezcan ve Başdramaturg Dilek Tekintaş katıldı.

"PÜRÜZSÜZ BAŞARI"

"Dört sezondur, pürüzsüz bir başarı yakaladık." diyen Şehir Tiyatroları Genel Sanat Yönetmeni Ayşegül İşsever, sahnede ve sahne gerisindeki ekibe teşekkür etti. İşsever, geçen sezon Yeni Yazarlar – Yeni Metinler konusuna özel olarak eğitimlerini belirterek, "Bu kapsamda Muhsin Ertuğrul Okumaları, Harbiye Muhsin Ertuğrul Sahnemizin fuayesinde gerçekleşti. Geçtiğimiz sezon en yoğun etkinliklerimizden biri de 4 yıldır İBB Kütüphanelerinde düzen-

lediğimiz etkinliklerdi. İBB Kütüphaneler ve Müzeler Müdürlüğü ile ortaklaşa yürüttüğümüz çalışmalarda, çocuklarımızla söyleşiler, farklı alanlarda düzenlediğimiz atölyeler ile onların yolculuğunda sanata, tiyatroya dair bir pencere açmak istedik." dedi.

2 YILLIK PROGRAM

Genel Sanat Yönetmeni Yardımcısı Emrah Özertem de 2 senelik repertuar için planlanan oyunları şöyle aktardı: "İlki Bertolt Brecht'in Üç Kuruşluk Opera, ikincisi Tankred Dorst'un Burteçin Zoga'nın yönettiği Dönemeç. Bir diğeri Öfke. John Osborne'un yazdığı, Tolga Yeter'in yöneteceği. Tenorların komedisi, Ken Ludwig yazdı, Ersin Umulu yönetecek. Sinderella çocuk oyunumuzu Charles Perrault yazdı, Dilşad Çelebi uyarlayacak, Lerzan Pamir yönetecek. Kiracı adlı bir oyunumuz var. Roland Topor

yazdı, uyarlayan ve yöneten Onur Şirin. Ayrıca da Robert ve David Goodale kardeşlerin yazdığı Jeeves ve Wooster Mükemmel Saçmalık İçinde adlı bir oyunumuz da olacak."

3 YENİ OYUN GELİYOR

Şehir Tiyatroları, bu sezon üç yeni oyunu da sahneye taşıyacak. Bu kapsamda, Tacettin Çınar'ın hayatından ve mübadele hikâyesinden izler taşıyan, Burçak Çöllü'nün yazıp Yiğit Sertdemir'in yönettiği "Hayalî'nin Hayalî"; Ahmet Kutsi Tecer'in vefatının 60. yılında 1940'ların İstanbul mahalle kültürünü ve değişimini sahneye aktaran, Hakan Altın'ın yönettiği "Köşebaşı" ve çocukların büyüme macerasını neşeli bir dille ele alan, Rainer Hackfeld'in kaleme aldığı ve Eraslan Sağlam'ın yönettiği çocuk oyunu "Ketçaplı Spagetti" yeni sezon repertuarında yer alıyor.

KADIKÖY'ÜN SAHNESİ MAYIS 2027'DE AÇILIYOR

Şehir Tiyatroları'nın 2019'dan itibaren hayata geçirdiği projelerden ve ulaştığı seyirci sayısından bahseden İBB Genel Sekreter Yardımcısı Mahir Polat, Muammer Karaca Tiyatrosu'nun restorasyonu hakkında bilgi vererek, buranın yeniden açılacağı müjdesini verdi. Reşat Nuri Sahnesi'nin şubat ayında, Haldun Taner Sahnesi'nin de Mayıs 2027'de açılacağını

müjdeleyen Polat, Haldun Taner'deki yenilenme aşamalarını anlattı. İBB Başkan Vekili Nuri Aslan da 6 ay önce restorasyon çalışmalarını yerinde incelemişti. Bin 101 mini kazık ve bin 135 mikro kazık kullanarak depreme karşı güçlendirilen yapıdaki çalışmalar bittiğinde, 5 bin 314 metrekaarelik alanda 459 kişilik tiyatro salonu ile çocuk sahnesi yer alacak.

Kilise sahnesinde ontolojik tiyatro

İnsanın kendisiyle, dünyayla ve anlamla kurduğu ilişkiyi sahneye taşıyan "Hiç Dünya" oyunu, Moda'da sahnelenecek

boyu verilen mücadelenin bir hiç olabileceği ihtimalini sahneye taşıyan oyun, 25 Eylül Cuma akşamı saat 20.00'de Moda All Saints Kilisesi'nde sahnelenecek.

Hayatımızı seçimlerin mi yoksa mecburiyetlerin mi şekillendirdiğini masalsı, absürt ve mizahı bir dille ele alan oyunun tanıtım metninde, "Yalnız kaldığını düşündüğün bir anda yanında beliren o kişi. Önemli olduğunu sandığın bir parçanın önemli olmadığını anladığın o an. Kendini boşluğa bırakmanın korkusu. Olacak olanın olması..."

Hoş geldiniz. Burası Hiç Dünya. Burada yaşamak bir teşekkür konuşması yapmak gibi. Basit duruyor ama başlayınca kelimeleri seçemiyor, cümleleri toparlayamıyorsunuz." ifadeleri yer alıyor.

Baver Karahancı'nun kaleme aldığı ve Emre Dökücü'nün yönetmen koltuğunda oturduğu 55 dakikalık eserde; Baver Karahancı, İlayda Güler ve Serhan Alben birlikte sahne alıyor. Yapımın kostüm ve dekor tasarımını İrem Dilaver, ışık tasarımını Can Kılınç, hareket tasarımını Süda Köse, afiş tasarımını Elif Kadayıf üstlenirken, projenin yapım koordinatörlüğünü ise Merve Dağhoğlu yürütüyor.

HAFTANIN PUSULASI

Hazırlayan: Semra ÇELEBİ

KİTAP

Ursula K. Le Guin'in Kedi Kitabı

Gönlümüze taht kuran bir yazar olmanın yanı sıra iflah olmaz bir kediseverdi Ursula K. Le Guin; çok küçük yaşlardan itibaren hayatını kedilerle paylaşmış, onları hep büyüleyici bulmuştu. Bu küçük kitap onun yıllar içinde kedilere dair kaleme aldığı yaratıcı ve oyunbaz eserlerden oluşuyor: şiirler, Süperfare ile Muhteşem Pisi'nin maceralarını anlatan bir çizgi roman, kedi psikolojisinin ve felsefesinin akıl sır ermez muammalarına ışık tutarak biz naçiz insanları aydınlatan kedi mektupları ve birbirinden sevimli çizimler... "Bir kedinin varlığı beni insandışı dünyanın gizemiyle, akla meydan okuyan taraflarıyla, güzelliğiyle ve inatçı yabaniliğiyle temas halinde tutuyor," diyor Le Guin. Kedileri, Le Guin'i ya da daha iyisi ikisini birden seviyorsanız, bu kitap tam size göre! (Tanıtım Bülteninden) Metis Yayınları / 104 sf / Eylül 2026

Dikkat çeken yeniler:

- Kelebek Çocuk / Marc Majewski / Redhouse Kidz
- Roma'nın Beş Günü - Bir Yıldız Karasu Kitabı / Ahmet Ümit / Yapı Kredi Yayınları
- Beni Bir Temiz Dövseler / Başar Başarır / Can Yayınları

ALBÜM

Ari Aliciyan / A Centenary Tribute

Besteci, aranjör ve piyanist Ari Aliciyan, Ermeni müziğinin önemli bestecilerinden Khachatur Avetisyan'ın doğumunun 100. yılı anısına hazırladığı "A Centenary Tribute" albümünü dinleyicilerle buluşturuyor. Avetisyan'ın eserlerini yeni bir müzikal yaklaşımla ele alan projede Ari Aliciyan (piyano), Marianna Gevorgyan (kanun), Sercan Halili (klasik kemençe), Altuğ Öncü (ud) ve Sevan İnyapan (kanun) bir araya geliyor. Sanatçıların kendilerine özgü yorumlarının bulunduğu albüm, piyano, kanun, ud ve klasik kemençenin farklı tınıları aracılığıyla Avetisyan'ın müzikal mirasına yeni bir perspektif sunuyor. Albümde ayrıca Ari Aliciyan'ın Khachatur Avetisyan'a ithafen bestelediği "Romance for Khachatur Avetisyan" adlı özgün eser de yer alıyor.

Ruhu doyanur yeniler:

- Live The Sun Behind / Kovacs
- Boring / Michelle Gurevich
- Ölmem Ölemem / Melike Şahin

DİZİ

Furious

hikayesini anlatıyor. Katilin kimliğini baştan ortaya koyan 1 sezonluk dizi, "katil kim?" sorusundan ziyade iki kadının zihin savaşlarına ve erkek dünyasında yaşadıkları travmalara odaklanıyor. Cinsel suçlar birimini yöneten ancak bodrum kata mahkum edilen amir Nora (Quincy Tyler Bernstine) da hikâyeye ayrı bir sertlik katıyor. Üç güçlü kadın karakteri ve yüksek temposuyla tam bir kadın hikayesi anlatan dizi Disney+ta izlenebilir.

Anlattığına yabancı ‘büyük fikirler’ sineması

DENİZ ÇAKMAK

Altın Palmiye ödüllü Anatomy of a Fall filminin senaristi Arthur Harari'nin, bu yılın Cannes seçkisinde de yer alan yeni filmi "İçimdeki Yabancı" 11 Eylül'de Türkiye'de gösterime girdi.

Film, David Zimmerman adlı genç ve içe dönük bir fotoğrafçının iş için gittiği partide gördüğü Eva adlı kadını takıntı haline getirmesi etrafındaki hikayeyi merkezine alıyor.

O günden sonra David'in hayatında bir fotoğraf negatifi olarak varlığını sürdüren Eva'nın hayaletimsi imgesi, Paris'in çeperlerinde gün boyu dolanan fotoğrafçıya sanıyla gerçek arasında musallat oluyor diyebiliriz.

Tam tersi de mümkün elbette; sanılar bize musallat olan şeyler midir yoksa biz onlara musallat olduğumuz için mi sanrıya dönüşürler sorusu da filmin üzerine açık açık düşmediği ancak anlatının içine gömülü

art anlamlardan biri. İzleyici tam bunları düşünmeye hazırlanırken, David ise aradığını filmin henüz başlarında buluyor. Bir partide, yine sanrı mı gerçek mi olduğunu anlamadığımız şekilde sahneye gökten düşen Eva ile karşılaşiyor ve barın alt katında bir odada başlayan grotesk seks sahnesinin ardından David'in bedeni Eva ile yer değiştiriyor.

Halden düşmüş drama

Hikaye o anda, sinopsisi okumadan izleyenler için ilk dakikalarda kurduğu muhtelif senaryo beklentilerini yıkıyor. Bir anda yön değiştiriyor. Artık hikayede bir aşk ya da takıntı fazı değil, ruh-beden ikiliği üzerine kurulmuş, "halden düşmüş" bir drama izliyoruz.

"Halden düşmüş" diyorum çünkü anlatı hızla, bedenini arayan bir adamın, onu bulduğunda çoktan başkasına ait olduğunu fark ettiği bir yöne sapıyor. Eva'nın bedenindeki David, David'in bedenindeki Malia'yı buluyor. Ancak bu muazzam "karşılaşma" fikriyle bir türlü başa çıkamıyor yönetmen.

Harari bazen de bilim kurgunun klişelerini yardıma çağırıyor; film önce cinsel iliş-

kiyle başlayan bir beden değiştirme salgını izlenimi veriyor, sonra bununla da ilgilenmekten vazgeçiyor.

Ana karakterimiz, Eva'nın bedenindeki yeni durumuna adaptasyon sağlamaya çalışırken onun (David) bedeninde yaşayan genç kadın Malia ise bu yabancılaşmayı daha psikotik bir krizle karşıyor. Fakat bu karşılaşma ne yabancılaşmanın ne vadedtiği varoluşsal soruların ne de bilim kurgu kalıplarına yerleşiyor. Yerleşmemesi tek başına bir problem değil elbette, fakat buralara tutunup ayakları üzerine kaldırmayı başarabildiği özgün bir senaryodan bahsetmek de çok zor.

Ruhun kaybettikleri... Beden ve mekan

Filmin açılış sekansı da konuşulmayı hak eden bir başka senaryo çapağı bana kalırsa.

İlk sahnede David'in, Paris'in çeperlerinde inşa edilen yeni yüksek binalar ile inşaatların olduğu bir bölgeyi fotoğraflaması, sonra aynı yerleri babasının belki 30-40 yıl önce çektiği fotoğraflarla ve 1800'deki arşiv materyalleriyle karşılaştırması, "peşine düşme" meselesini beden ve mekanla harmanlayacağı hissi yarattığı için başlangıçta epey vaatkar görünüyor. Aynı mekanların farklı dönemlerde çekilmiş görüntülerini neden topladığı ve neden güncel olarak buraları fotoğrafladığı sorulduğunda "nelerin kaybolduğunu gösteriyorum" diye yanıt veriyor.

David'in kentte kaybolan şeylerin peşine düştüğü fotoğraflarla, peşine düştüğü kendi bedeni bir türlü diyaloga geçemiyor. Bu beden ve mekan meselesi bir yerde anlamlı bir buluşma yaşayacak diye beklendikçe hayal kırıklığına uğruyoruz. Beden değiştirmiş ruhlar, kentin çeperlerinde bir şeyler arayarak zaman öldürüyor ama bu arayış ne bedenle ne de kent ile yeniden ilişki kurma meselesine dönüşüyor.

Beden, cinsiyet deneyiminden ayıklanırsa...

Bir erkeğin bir kadın bedeninde yaşamayı deneyimlemesi; cinsiyet rollerinin kentteki karşılaşmalar sırasında bu ha-

pis ruhlarla yaşatacağı kısa devre anları vs. hiçbirine parantez açma gereği bile duymuyor Harari.

Sinemada böyle bir fikrin ya malzemesine yaslanıp ana akım beklentileri de doyurabilecek bir senaryo matematiği kurması ya da fikrin yaslandığı düşünsel kaynakları derinleştirecek katmanlar açması gerekiyor. Sanat sinemasının eski gramerine ve çok çığnemiş biçimsel kalıplarına yaslanmak eldeki hikayeyi kurtarmaya yetmiyor.

Orijinal adı Linconne yani "kimliği belirsiz kadın" anlamına gelen film, bu isimden çok Türkçeye uyarlanan adıyla, yani "İçimdeki Yabancı" olarak anılmaya uygun görünüyor. Zira bedenin kadınlık deneyimiyle karşılaşmasına, erkeklik ve kadınlığın toplumsal ve varoluşsal çelişkilerine uzaktan bile bakmıyor film.

Sokaklarda bedenini arayan fakat bulursa onunla da ne yapacağını pek anlayamadığımız bir adamın rastlantısal hikayesini izliyoruz o kadar.

Filmde peşine düşülmüş gibi yapılan o yabancılaşma hissine, eğretilik duygusuna hakkını veren tek unsur Lea Seydoux'nun büyüleyen oyunculluğu olmuş.

Umarım Arthur Harari'nin kariyer çıtası Anatomy of A Fall'un başarısında çakırlı kalmaz.

Kadın yönetmenlerin filmlerinin rotası Sinematek oldu

Uluslararası Kadın Kısa Film Yönetmenleri Festivali, sekizinci yılında Sinematek'te sinemaseverlerle buluştu

● Deniz Şimal TAŞAN

Kadın yönetmenlerin kısa film alanındaki üretimlerini görünür kılmayı amaçlayan Directed by Women Türkiye / Uluslararası Kadın Kısa Film Yönetmenleri Festivali, sekizinci yılında Türkiye'den ve dünyanın farklı ülkelerinden kadın yönetmenlerin filmlerini bir araya getirdi. Festival, kısa film alanındaki güncel yapımlara yer verirken farklı sinema dillerine ve yönetmenlik yaklaşımlarına da alan açıyor.

Festival programında Ulusal, Uluslararası, Belgesel ve Genç Bakış olmak üzere dört kategori yer aldı. Seçkiler, genç sinemacıların çalışmalarından farklı ülkelerde üretimlerini sürdüren yönetmenlerin filmlerine uzanan geniş bir içerik sundu.

15'E YAKIN ÜLKEDEN 44 FİLM

Festival koordinatörlerinden ve program direktörü Ceren Şahan, festivalin Türkiye'deki başlangıç sürecini anlattı. Şahan, "Directed by Women New York'un sorumlusuyla iletişime geçerek isim hakkını istedik. Türkiye'de olmasından çok memnun olacaklarını söylediler. Festivalin ekim ayında yapılmasını ve uluslararası kategorinin olmasını istedikler." dedi. 186 film başvurusu arasından, ön jürinin belirlediği kriterler doğrultusunda yapılan seçkiyle 44 filmin gösterildiğini belirten Şahan, "76 ülkeden uluslararası film geldi ancak seçkide Rusya, Malezya ve İspanya olmak üzere 15'e yakın ülke var." diye konuştu. Şahan, Tayvan ve İspanya'da gerçekleştirilen Directed by Women festivallerinin de ekim ayında yapıldığını ekledi.

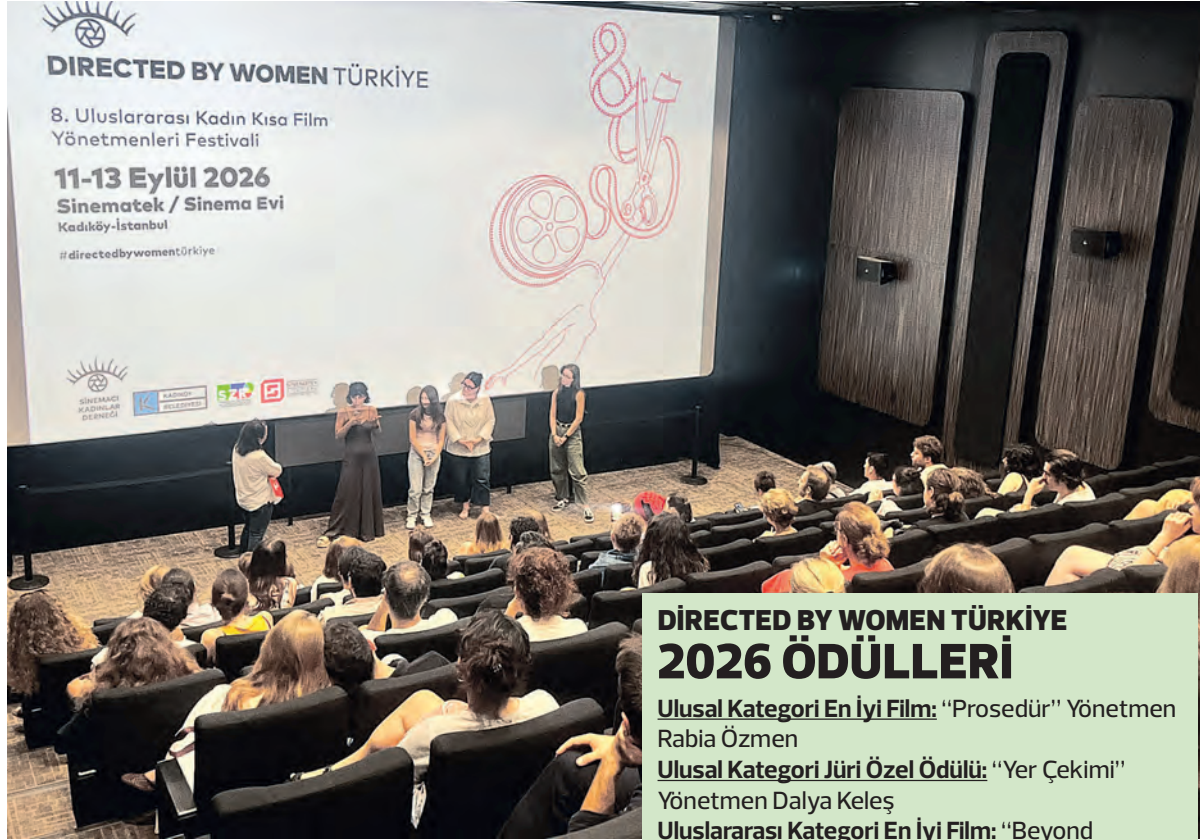
Uluslararası Kadın Kısa Film Yönetmenleri Festivali'nin editöryal direktörü Neslihan Bilgin Çelik ise "Festivalin Türkiye ayağı Kadıköy Belediyesi'nin desteğiyle başladı. Son iki yıldır Sinematek'te, ondan önce de Yeldeğirmeni Sanat'ta festivali düzenliyoruz. Sinematek'te olmaktan çok mutluyuz." dedi.

YÖNETMEN KOLTUĞUNDA OYUNCU

Altı yıl önce doktora bitirme projesi kapsamında "Trust Me" adlı kısa belgeseli çeken Aybike Turan, "Oyuncu olarak yola çıktığım bir şeydi. Sette yönetmenle daha iyi iletişim kurmak istiyordum ancak bunu konuşacak fırsat bulamadığım için böyle bir belgeselle araştırma sürecine girmek istedim. Böylece oyuncu ve yönetmenlerle röportajlar yapmaya başladım." diye konuştu. Festival hakkında da konuşan Turan, "Muhteşem bir şey. Buraya emek veren herkese çok teşekkür ediyorum. Yıllar önce hep seyirci olarak geliyordum ve çok mutluydum. Kadınlar için böyle ekstra alanların açılması hepimize bir nefes alanı sağlıyor, sesimizi duyuramadığımız şeylere alan açıyor. Bunun bir parçası olduğum için çok mutluyum. Destekliyorum ve daha da artması gerektiğini düşünüyorum." dedi.

İNSANLARIN KARŞISINA ÇIKARABİLMEK

"Sakin Söyleme" adlı kısa filmiyle festivale katılan Ezgi Temel, "Filmin bir dinlenme tesisinde geçiyor. Yaren adlı genç bir kadının, en yakın arkadaşına aşkını itiraf etmeye karar vermesi ve her 'seni seviyorum' dediğinde bir döngüye sıkışması hakkında." dedi. Temel, yönetmenlikle ilgili düşüncelerini ise "Yönetmenliğin kendimi en iyi ifade edebildiğim

DIRECTED BY WOMEN TÜRKİYE 2026 ÖDÜLLERİ

Ulusal Kategori En İyi Film: "Prosedür" Yönetmen Rabia Özmen

Ulusal Kategori Jüri Özel Ödülü: "Yer Çekimi" Yönetmen Dalya Keleş

Uluslararası Kategori En İyi Film: "Beyond Silence" Yönetmen Marnie Blok (Hollanda)

Uluslararası Kategori Jüri Özel Ödülü: "Narmook" Yönetmen Ghazal Zoghnia (İran)

Belgesel Kategori En İyi Film: "Yellow Is The Last Color" Yönetmen Agatha Majcherowicz (Polonya)

Belgesel Kategori En İyi Film: "Separation" Yönetmen Aoise Tutty Jackson (İrlanda)

Belgesel Kategori Jüri Özel Ödülü: "Take Our Photo" Yönetmen Aylin Kızıl

Belgesel Kategori Jüri Özel Ödülü: "The Root" Yönetmen Sanem Karasallıh

Genç Bakış Kategori En İyi Film: "Music Lesson" Yönetmen Polina Artemovna Radçenko (Rusya)

Genç Bakış Kategori Jüri Özel Ödülü: "Willow" Yönetmen Libuse Kminkova (Çekya)

alanlardan biri olduğunu düşünüyorum. Kafamda kurduğum vizyonları somutlaştırıp insanların karşısına çıkarabilmek en sevdiğim kısım." diye konuştu. Kadın yönetmenlerin filmlerinin bir araya gelmesi hakkında da konuşan Temel, "Çok kıymetli. Bir yandan da tabii ki en büyük dileğim, 'kadın yönetmen' diye belirtilmesine ihtiyaç duyulmaması. O aşamaya gelene kadar bu gibi platformların çok önemli olduğunu düşünüyorum." dedi.

ABD'DE GÖÇMEN OLMAK

Amerika Birleşik Devletleri'nden "Blisters" adlı kısa filmiyle festivale katılan Alia Wilhelm, filminin 1983 yılında Manhattan'daki şarküterisini işletirken babasına yardım etmek zorunda kalan Türk-Amerikalı bir genç kızı konu aldığını söyledi. Wilhelm, "Hikâye, David Bowie'nin beş yıl aradan sonraki ilk turnesine başladığı gece geçiyor. Filmin ana karakteri de sıkı bir Bowie hayranı. Bowie'nin şehre geldiği ancak kendisinin konsere gidemediği o gece, karakterimizin kendi süperstarlık hayallerinin peşinden gitme arzusunu tetikliyor. Aynı zamanda arka planda babasının Türk olması ve onun aracılığıyla Türkiye ile kurduğu bağın yanı sıra, ABD'de bir göçmen olarak kendisini tam anlamıyla oraya ait hissedememesi gibi unsurlar yer alıyor. Yani bir bakıma film, onun çok kültürlü kimliğini; kökenlerini ve kim olmak istediğini keşfetmeye çalıştığı bir geceyi anlatıyor. Bir yanda babasının belirli müzik türlerini sevmesi yönündeki baskısı, diğer yanda çevresindeki gençlerin beklentileri." diye konuştu.

Kısa filmde kendi hayatından da izler görülebileceğini söyleyen Wilhelm, "Babam diplomattı ve Alman asıllı, annem ise Türk. Çocukluğumuz bir ülkeden diğerine taşınarak geçti. Bugün bile belli bir seviyede Türkçe konuşabiliyorum, ancak kendimi İngilizce ifade etmek benim için çok daha kolay. Yani nereye gidersem gideyim, bir şekilde hem uyum sağlıyor hem de tam olarak uyum sağlayamıyordum gibi hissediyorum. Sanırım bu durum, o hissi keşfetme çabamdan kaynaklanıyor. Gerçi bir sonraki filmimde, eğer çekersem, bu konuyu muhtemelen daha karmaşık bir şekilde ele alırım. Muhtemelen bu versiyonda, bu durumu sembolik bir dille anlatırken biraz eğlenme şansım oldu." ifadelerini kullandı.

Göztepe'de Sanat Pazarı

MB Sanat Evi, 20 Eylül'de sanatseverleri renkli ve keyifli bir Sanat Pazarı'na davet ediyor

Göztepe'de bulunan MB Sanat Evi, 20 Eylül Pazar günü yalnızca bir gün sürecek özel bir Sanat Pazarı düzenliyor.

Sanat galerilerinin dışına taşıyarak daha ulaşılabilir ve günlük hayatın bir parçası haline getirmeyi amaçlayan etkinlikte, farklı teknik ve konularda hazırlanmış resimler

sanatseverlerin beğenisine sunulacak. Farklı bütçelere hitap eden uygun fiyatlı eserlerle, daha fazla kişinin evine bir sanat eseri götürülebilmesi amaçlanıyor.

HER SAAT BİR RESİM HEDİYE

Sanat Pazarı'nın en eğlenceli bölümlerinden biri "Sanatı Tombalano" olacak. Ziyaretçilere verilen numaralar arasından her saat yapılacak çekilişle bir kişiye resim hediye edilecek.

Böylece ziyaretçiler hem birbirinden farklı resimleri inceleme ve satın alma fırsatı bulacak hem de bir resmin sahibi olma şansını yakalayacak.

Etkinlikte ayrıca Instagram üzerinden geldiğini belirten ziyaretçilere, resimlerin etiket fiyatı üzerinden yüzde 10 indirim uygulanacak.

MB Sanat Evi'nin kurucusu ve ressam Mücella Balyemez, etkinliğin çıkış noktasını şöyle anlatıyor: "Sanatın ulaşılabilir değil, hayatın içinde olmasını istiyorum. Bir resmi sevmek ve evine götürmek için özel bir neden gerekmiyor. Sanat Pazarı'nı, insanların resim sanatıyla daha sıcak ve samimi bir ortamda buluşabilmesi için düzenliyoruz."

İBB eğitim destek paketini genişletti

İBB, 2026-2027 eğitim-öğretim yılının ilk ders zili çalarken öğrenciler ve aileler için sosyal destek paketini açıkladı. Buna göre aylık öğrenci abonmanı 1 TL olurken öğrenci evlerine fatura ve depozito desteği sağlanacak

Yeni eğitim-öğretim yılının ilk gününde İBB Sarıhanlı Başkanlık Binası Fuaye Alanı'nda gerçekleştirilen basın toplantısında konuşan İBB Başkanvekili Nuri Aslan, anaokulundan üniversiteye kadar eğitimin her kademesindeki öğrenciler ile ailelerine yönelik sürdürülen ve ilk kez başlatılan destekleri kamuoyuyla paylaştı.

FATURA VE DEPOZİTO DESTEĞİ BAŞLIYOR

"İlk kez hayata geçireceğimiz yeni desteklerimizi paylaşmak istiyorum" diyen Aslan, "İlk yeni desteğimiz öğrenci evlerinin faturalarına. İBB tarihinde ilk kez öğrenci evlerinin su ve doğalgaz faturalarına destek oluyoruz. Aralık, ocak ve şubat aylarında 20 bin öğrenci evine, üç ayda toplam 7 bin 500 liraya kadar su ve doğalgaz desteği sağlayacağız. Hiçbir gencimiz kışta soğuğa mahkûm olmayacak. 'Askıda Öğrenci Evi Faturası' ile İstanbul'un dayanışmasını öğrenci evlerine taşıyoruz. İkinci yeni desteğimiz: 'Evine Hoş Geldin.' İstanbul'a okumaya gelen bir gencin bu şehirdeki ilk meselesi barınma olmamalı. Yurtlarımızı açtık, büyütme devam ediyoruz. Ama biliyoruz ki İstanbul'un

barınma meselesini yalnızca yurtlarla çözemeyiz. Bu nedenle 20 bin öğrenci evine tek seferlik 12 bin 500 lira barınma ve depozito desteği sağlayacağız. İstanbul'da okuyan tüm gençlerimize şunu söylüyoruz: Evine hoş geldin. Bu şehirde yalnız değilsin. İBB hep yanında." dedi.

1 AY BOYUNCA ÖĞRENCİ ABONMANI 1 TL

Aylık öğrenci abonmanının 1 TL olacağını

duyuran Aslan, "Üçüncü yeni desteğimiz ulaşım. Ve bu desteğimizi 21 Eylül'de başlatıyoruz. Neden 21 Eylül? Çünkü Eylül, geceyle gündüzün eşitlendiği ay. Biz de İstanbul'un gençlerini fırsatlarda eşitlemek istiyoruz. 21 Eylül ile 17 Ekim tarihleri arasında öğrencilerimiz ilk aylık abonmanlarını sadece 1 liraya alabilecek. İstanbul Büyükşehir Belediyesine ait müzelerinin kapılarını tüm yurttaşlarımıza 1 TL'ye açacağımızı açıklamıştık. Elbette öğrencilerimize de 1 TL olacak. Çünkü biz kültüre erişimi bir ayrıcalık değil, kent hakkının bir parçası olarak görüyoruz." ifadelerini kullandı.

TOPLAM MALİYETİ 8,7 MİLYAR TL

Sürdürülen ve yeni açıklanan desteklerin toplamının 8,7 milyar lira olduğunu belirten Nuri Aslan, şunları söyledi: "Bazen bize 'Bu kadar desteği nasıl veriyorsunuz?' diye soruyorlar. Çok basit. Milletin parasını millete veriyoruz. Milletin parasıyla cumhuriyetin çocuklarını okutuyoruz. İşte İstanbul'un bü-

yüklüğü de budur, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin sorumluluğu da budur. Keşke hiçbir çocuğun bunlara ihtiyacı olmasa. Keşke hiçbir üniversiteli destek beklemese. Keşke hiçbir anne çocuğunun beslenme çantasını nasıl dolduracağını düşünmese. Ama ihtiyaç varsa biz orada olacağız. Atatürk'ün bize bıraktığı Cumhuriyet tam da budur. Kimsesizlerin kimsesi olmak. Bir köy çocuğuyla bir şehir çocuğunu aynı hayalde buluşturabilmek. Bizim mücadelemiz bunun mücadelesidir. Buradan tüm İstanbul'a ve tüm Türkiye'ye sesleniyorum: Bu şehirde hiçbir çocuk yalnız değildir. İBB hep yanında."

İBB'NİN EĞİTİM DESTEK PAKETLERİ

Okul Beslenme Desteği: 2027 yılında 50 bin haneye ayda 3 bin lira olmak üzere toplam 1 milyar 800 milyon liralık beslenme desteği sağlanacak.
Kırtasiye ve Eğitim Desteği: 50 bin öğrenciye toplam 125 milyon lira değerinde kırtasiye ve eğitim seti verilecek.
Kıyafet Desteği: İlköğretim kademesindeki 30 bin çocuğa kişi başı 5 bin lira (toplam 150 milyon lira) ve 20 bin üni-

versite öğrencisine kişi başı 5 bin lira (toplam 100 milyon lira) kıyafet desteği sağlanacak.
"Kızlar Okusun Diye" Desteği: İlkokul 1, 2, 3 ve 4. sınıflarda okuyan 90 bin kız öğrenciye tek seferlik 3 bin 500 lira (toplam 315 milyon lira) eğitim desteği sunulacak.
"Sen Oku Diye" Desteği: Şehit çocuğu, yetim, öksüz ve engelli olan 100 bin

öğrenciye kişi başı 3 bin 500 lira (toplam 350 milyon lira) nakdi eğitim desteği sağlanacak.
Okul Temizlik ve Bakım Hizmetleri: 4 bin 100 devlet okuluna profesyonel temizlik hizmeti götürülecek; 720 noktada bakım ve onarım için 1 milyar 412 milyon lira kaynak ayrılacak.
Genç Üniversiteli Sosyal Desteği: 125 bin üniversite öğrencisine kişi başı 20 bin lira olmak üzere toplam 2 milyar 500 milyon lira nakdi destek verilecek.

Ulaşım ve Abonman Desteği: 30 bin üniversite öğrencisine aylık 653 liralık abonman desteği (toplam 156 milyon 720 bin lira) sağlanacak. Ayrıca 21 Eylül – 17 Ekim tarihleri arasında öğrenciler ilk aylık abonmanlarını sadece 1 TL'ye alabilecek.
Öğrenci Yurtları: İBB'nin 16 yurdunda 6 bin 232 öğrenciye kahvaltı ve akşam yemeği dahil aylık 3 bin 840 TL karşılığında barınma hizmeti sunulmaya devam edilecek.
Öğrenci Evi Fatura Desteği (YENİ): Ara-

lık, ocak ve şubat aylarında 20 bin öğrenci evine üç ayda toplam 7 bin 500 liraya kadar su ve doğalgaz faturası desteği (toplam 150 milyon lira) verilecek.
"Evine Hoş Geldin" Barınma ve Depozito Desteği (YENİ): İstanbul'a okumaya gelen ve ev kiralayan 20 bin öğrenciye tek seferlik 12 bin 500 lira (toplam 250 milyon lira) depozito ve barınma desteği sağlanacak.
Müze Girişleri: İBB'ye ait müzeler öğrencilere 1 TL olacak.

Çocukların sağlık ve eğitimi kamusal haktır

● Seyhan KALKAN VAYIÇ

Okulların açılmasıyla birlikte binlerce öğrenci ve öğretmen yeni döneme başlarken, İTO Çocuk Hakları Komisyonu eğitim hakkı, ücretsiz okul yemeği, çocuk işçiliği ve ruh sağlığı gibi kadar pek çok önemli konuya dikkat çekti. Açıklamada, okulların yalnızca akademik bilginin aktarıldığı yerler olmadığı; çocukların fiziksel, zihinsel ve sosyal gelişimlerinin desteklenmesi temel kamusal yaşam alanları olduğu vurgulandı. Derinleşen ekonomik krizin ve kamusal hizmetlerdeki gerilemenin çocukların sağlığını doğrudan etkilediği belirtilerek, sağlık hakkının ailelerin ekonomik durumuna bırakılmayacak temel bir devlet yükümlülüğü olduğu ifade edildi.

"EĞİTİM TEMEL BİR HAKTIR"

Açıklamada, eğitimin ekonomik koşullara bağlı bir ayrıcalık değil, temel bir hak olduğu vurgulandı. Piyasacı anlayışla özel eğitim kurumlarının yaygınlaşmasının ve eğitime erişimin ailelerin bütçesine bırakılmasının, fırsat eşitsizliğini derinleştirdiği belirtildi. Çocukların ekonomik nedenlerle çalışmak zorunda bırakılmasının haklarını tehdit ettiği ifade edilen açıklamada yoksullukla mücadele edilmesi ve aileleri destekleyen sosyal politikaların güçlendirilmesi istendi. Çocukların ucuz iş gücü ola-

İstanbul Tabip Odası (İTO) Çocuk Hakları Komisyonu, yeni eğitim ve öğretim dönemi için "Çocukların Sağlığı ve Eğitim Hakkı Kamusal Sorumluluktur, Görmezden Gelinemez!" başlıklı bir açıklama yayınladı

rak kullanılmasının ve MESEM uygulamalarının önüne geçilmesi gerektiği de vurgulandı.

Yetersiz ve dengesiz beslenmenin büyüme geriliği, dikkat dağınıklığı ve anemi gibi sorunlara yol açtığına dikkat çekilen açıklamada kantinlerdeki yüksek fiyatlar ve işlenmiş gıdaların yaygınlığı nedeniyle sağlıklı gıdaya erişimde sorunlar yaşandığına işaret edilerek, çocuk yoksulluğunun etkilerini azaltmak için okullarda

her çocuğa en az bir öğün ücretsiz ve dengeli sıcak yemek sağlanması istendi.

"HİJYEN MALZEMELERİ SAĞLANMALI"

Açıklamada, devlet okullarındaki tuvalet temizliği eksikliğine de dikkat çekildi; sabun bulunmayan tuvaletlerin ve kalabalık sınıfların bulaşıcı hastalıklar için ciddi risk oluşturduğu belirtildi. Sağlıklı bir eğitim ortamı için her oku-

la yeterli sayıda kadrolu temizlik personeli ve düzenli hijyen malzemesi sağlanması gerektiği vurgulandı.

"ÇOCUKLUK ÇAĞI AŞILARI YAPILMALI"

Kalabalık sınıfların bulaşıcı hastalık riskini artırdığına dikkat çekilen açıklamada çocukluk çağı aşılarının ise hem birey hem de toplum sağlığı için hayati olduğu ifade edildi. Okul kayıt dönemlerinin eksik aşıların tamamlanması için bir fırsat olarak değerlendirilmesi gerektiği belirtildi.

"DEVAMSIZLIĞIN NEDENLERİ ARAŞTIRILMALI"

Açıklamada ayrıca devamsızlığın önemli bir risk göstergesi olduğu vurgulanarak ihmal, yoksulluk, sağlık sorunları ve zorbalık gibi nedenlerin detaylı incelenmesi istendi. Özellikle kız çocuklarının erken evlilik ve bakım yükü nedeniyle eğitimden kopmasının önlenmesi gerektiği ifade edildi.

Akran zorbalığına ve şiddete karşı Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık (PDR) hizmetlerinin güçlendirilmesi gerektiği belirtilen açıklamada Tıp 1 diyabet, astım, otizm veya DEHB gibi kronik rahatsızlığı ve özel gereksinimi olan çocukların eşit ve güvenli koşullarda eğitim alabilmesi için gerekli fiziksel ortamların ve materyallerin sağlanması, damgalanmanın önüne geçilmesi çağrısında bulunuldu.

Okula dönüş masrafı kabarıyor

● Hülya ARSLAN

Okulların açılmasıyla birlikte öğrenciler için yeni bir dönem başlarken, aileler de okul masraflarını yeniden hesaplamaya başladı. Eğitim yılı öncesinde yapılan kırtasiye, kıyafet ve ayakkabı alışverişlerinin ardından günlük harcamalar da bütçeye ekleniyor. Çocuğun okulda yiyeceği tost, sandviç; içeceği bir çay ya da kullanacağı servis, yıl boyunca tekrarlanan giderler arasında yer alıyor. Bu nedenle okul masrafları yalnızca eğitim dönemi başlamadan önce yapılan alışverişlerle sınırlı kalmıyor. İstanbul'da yeni eğitim-öğretim yılı öncesinde kantinlerde satılacak ürünlerin fiyatları ve okul servislerinin yeni ücretleri belirlenirken, ailelerin eğitim dönemi boyunca karşılaşılabilecek giderler de netleşti.

KANTİNDE GÜNLÜK HARCAMA ARTIYOR

Yeni dönemde öğrencilerin okul içinde en sık

tükettiği yiyecek ve içeceklerin fiyatları yeniden belirlendi. Kantinlerde tost ve ayrılan birlikte fiyatı 130 lira olurken, tavuk döner 145 liradan satılacak. Simit 30 lira, açma ve poğaç 35 lira, çay 25 lira, yarım litre su ise 15 lira olacak. Geçtiğimiz eğitim döneminde tost ve ayrılan fiyatı 90 liraydı. Okulda yemek hizmetinden yararlanan öğrenciler için de yeni fiyatlar açıklandı. Üç çeşit tabldot yemeğin günlük ücreti 245 lira, dört çeşit yemeğin ücreti ise 285 lira olarak belirlendi.

SERVİS ÜCRETLERİ DE ARTTI

Ailelerin eğitim bütçesindeki önemli kalemlerden biri olan okul servislerinde de yeni tarife uygulanacak. İstanbul'da 2026-2027 eğitim-öğretim yılı için servis ücretlerine yüzde 10 zam yapıldı. Ücretler öğrencinin evi ile okulu arasındaki mesafeye göre değişiyor. 0-1 kilometrelik en kısa mesafe için yıllık servis ücreti 39 bin 970 lira olarak belirlenirken, 1-3 kilometrede 42 bin 804 lira, 3-5 kilometrede 46 bin 258 lira, 5-7 ki-

Kantin ve servis ücretlerine gelen zamlar cep yakıyor

lometrede 48 bin 249 lira, 7-9 kilometrede ise 50 bin 868 lira ödenecek.

9-11 kilometrelik güzergâhta yıllık ücret 58 bin 923 lira olurken, 11-13 kilometrede 67 bin 822 lira, 13-15 kilometrede 71 bin 239 lira olarak uygulanacak. 15-17 kilometrelik mesafede ücret 76 bin 899 liraya, 17-19 kilometrede 81 bin 304 liraya, 19-21 kilometrede ise 86 bin 515 liraya çıkacak.

EN UZUN MESAFEDE 93 BİN 610 LİRA

Servis ücretleri 21-23 kilometrelik güzergâhta 90 bin 112 liraya, 23-25 kilometrede ise 93 bin 610

liraya ulaşacak. 25 kilometreyi aşan güzergâhlarda ise her ilave kilometre için 87,99 lira ek ücret uygulanacak. Yeni eğitim döneminde okul masrafları, okul başlamadan önce yapılan kırtasiye ve kıyafet alışverişleriyle sınırlı kalmıyor. Kantin ve yemek harcamaları eğitim yılı boyunca devam ederken, servis kullanan öğrenciler için ulaşım gideri de düzenli bir masraf oluşturuyor. Böylece yeni tarifelerle birlikte ailelerin eğitim bütçesinde günlük okul harcamaları ve ulaşım giderleri de önemli bir yer tutuyor.

● Erhan DEMİRTAŞ

Kadıköy Belediyesi Karikatür Evi tarafından düzenlenen Kadıköy Çizgi Festivali, 25-27 Eylül tarihleri arasında Yoğurtçu Parkı'nda çizgi roman, karikatür, illüstrasyon ve animasyon tutkunlarını bir araya getirecek. Üç gün boyunca canlı çizimlerden imza günlerine, söyleşilerden atölyelere, sergilerden film gösterimlerine kadar çok sayıda etkinlik ücretsiz olarak gerçekleştirilecek. Festival kapsamında yayınevleri, dernekler, fanzin grupları, üniversitelerin çizgi film ve animasyon bölümleri ile farklı kurumlar stantlarıyla yer alacak.

USTA İSİMLER OKURLARLA BULUŞACAK

Festivalin üç gününe yayılan imza programında çok sayıda çizer, yazar ve illüstratör okurlarla bir araya gelecek. Hikmet Yamansavaşlar, M. K. Perker, Fabien Toulmé, André Carrilho, C. M. Kösemen, Hakan Karataş, Murat Menteş, Ethem Onur Bilgiç, Kenan Yazar, Hicabi Demirci, Bülent Üstün, Cengiz Üstün ve daha birçok isim festival kapsamında imza etkinliklerinde yer alacak.

Ana sahnede ise 26 Eylül Cumartesi günü Hikmet Yamansavaşlar ve M. K. Perker, 27 Eylül Pazar günü Fabien Toulmé, Ali Rastroo ve Mehmet Saygın canlı çizim gerçekleştirecek.

Pazar günü ayrıca Colorbox Graffiti Alanı'nda High Hero'nun çalışması izlenebilecek.

ULUSLARARASI SANATÇILAR KADIKÖY'DE

Festivalin öne çıkan bölümlerinden biri de "Uluslararası Çizgiler" sergisi olacak. Festival özel sergisinde Ali Rastroo, André Carrilho ve Fabien Toulmé'nin çalışmaları sanatseverlerle buluşacak. Bunun yanı sıra Mustafa Delioğlu'nun çalışmalarından oluşan "Çizgiden Öte: Mustafa Delioğlu" sergisi ve illüstratörler Platformu'nun seçkisi de festival boyunca ziyaret edilebilecek.

26 Eylül Cumartesi günü Fabien Toulmé, "Yolun Sonunda Bir Ev Var mı? Fabien Toulmé'nin Eserlerinde Konukseverlik, Sürgün ve Hafıza" başlıklı söyleşide Ömer Şentürk ile bir araya gelecek. André Carrilho da "Çizgi Yolculuğu" başlıklı söyleşide festival ziyaretçileriyle buluşacak. Aynı gün Mustafa Delioğlu'nun eserleri üzerine "Bir Çizginin Üç Hali - Ressam, illüstratör, Yazar" başlıklı söyleşi gerçekleştirilecek.

ÇOCUKLAR VE GENÇLER İÇİN ATÖLYELER

Festival programında çocuklar ve gençlere yönelik çok sayıda atölye de yer alıyor. Atık malzemelerden oyuncak tasarımından karakter tasarımına, manga ve çizgi roman çalışmalarından suluboya ve linol baskıya kadar farklı yaş

Kadıköy Belediyesi Karikatür Evi tarafından bu yıl yedinci kez düzenlenen Kadıköy Çizgi Festivali, 25-27 Eylül tarihlerinde Yoğurtçu Parkı'nda gerçekleştirilecek. Üç gün sürecek festivalde animasyon gösterimleri, tiyatro ve çizgi roman mezatı gibi çok sayıda etkinlik düzenlenecek

gruplarına yönelik etkinlikler düzenlenecek.

İllüstratörler Platformu, Çizgi Roman Okurları Derneği ile Edding, Colorbox ve PonART Akademisi tarafından gerçekleştirilecek atölyelerde katılımcılar karakter çizimi, şehir eskizi, hikâye anlatımı, kolaj, suluboya ve dijital çizim gibi farklı alanlarda çalışmalar yapabilecek. Wacom dijital çizim deneyimi de festival boyunca ziyaretçilere açık olacak.

ANİMASYON VE SİNEMA SEÇKİLERİ

Festivalin film programında üniversitelerin çizgi film ve animasyon bölümlerinden öğrenci filmleri ile farklı animasyon seçkileri gösterilecek. Festival kapsamında Canlandırıcılar tarafından hazırlanan seçkiler de sinemaseverlerle buluşa-

cak. "Küçükler İçin Büyük Filmler" seçkinde Deux Amis (İki Arkadaş), Kayak (Kano), L'air de Rien (Bir Şey Yokmuş Gibi), Un Caillou dans la Chaussure (Ayakkabıda Bir Çakal Taşı) ve Va-t'en Alfred! (Git Buradan Alfred!) filmleri gösterilecek. "Türkiye'den Kısalar" seçkinde ise Selçuk Ören'in Exiles, Doğa Kılçoğlu Esen'in Eyelash (Kırpık), Kaan Elönü ve Batuhan Yıldız'ın Pat (Stalemate), Kerem Yörük ve Yasir Atış'ın Sapan, Hasan Pastacı'nın Sphere Supreme, Zanna Abasova'nın The Lumber's Here ve Oğuzhan Başayıl'nın The Search filmleri yer alıyor.

Festivalin gece film gösterimleri kapsamında Matrix üçlemesi de izleyiciyle buluşacak. 25 Eylül Cuma günü "The Matrix", 26 Eylül Cumartesi günü "The Matrix Reloaded", 27 Eylül Pazar günü ise "The Matrix Revolutions" saat 21.00'de gösterilecek. Lana Wachowski ve Lilly Wachowski'nin yönettiği filmler Türkçe altyazılı olarak izlenebilecek.

TIYATRODAN MEZATA, MÜZİKTEN PORTRE ÇİZİMİNE

Festival programında çizgi sanatının yanı sıra farklı etkinlikler de yer alıyor. 26 Eylül'de "Bay Meraklı ile Kukla Pantomim", 27 Eylül'de ise çocuklar için "Ejderha Koca Ağzı" tiyatro oyunu sahnelenecek. Pazar günü ayrıca 15.00-18.00 saatleri arasında Çizgi Roman Okurları Derneği tarafından çizgi roman mezatı düzenlenecek.

Festival boyunca Karikatürçüler Derneği etkinlik alanında portre çizimleri yapılırken, Serbest Atölye Alanı'nda karikatür, çizgi roman ve temel animasyon çalışmaları gerçekleştirilecek. Kadıköy Belediyesi Çocuk Sanat Merkezi ve Gençlik Sanat Merkezi müzik eğitmenleri de gün boyunca müzik dinletileri gerçekleştirecek.

Çizerler, çizgiler ve hikâyeler Kadıköy'de buluşuyor

Gençlik Sanat Merkezi'nde yeni dönem başlıyor

Gençlik Sanat Merkezi, yeni döneme dolu dolu bir atölye programı ile merhaba diyor. 21 Eylül'de başlayacak atölyelere başvurular 11 Ekim'e kadar devam edecek

● Seyhan KALKAN VAYIÇ

Gençlerin sanatla buluştuğu, ürettiği, paylaştığı Kadıköy Belediyesi Gençlik Sanat Merkezi, yaz dönemini keyifli bir şekilde geride bıraktı; yeni döneme merhaba dedi. Merkezde yeni dönemde piyano, keman, gitar, bağlama, perküsyon, bateri, saksafon, flüt, şan, solfej, yaratıcı drama, modern dans, latin dansları, tango, resim, moda tasarımı, yaratıcı yazarlık atölyesi ve film okuma atölyesi dersleri olacak. 21 Eylül'de başlayacak atölye dersleri için kayıtlar, 11 Eylül'de başladı, 11 Ekim'e kadar devam edecek. Kadıköy'de ikamet eden ya da Kadıköy'de bir okulda okuyan 14 ile 25 yaş arasındaki gençlerin katılabileceği atölyelere başvurular, kultursanat.kadikoy.bel.tr adresinden yapılacaktır.

Atölye derslerinin dışında tiyatro ve perküsyon topluluğu, çoksesli koro, senfonik orkestrasi, pop grubu gibi topluluk çalışmalarının yapıldığı konser, seminer, konser ve resim sergisine de kapılarını açıyor.

ATÖLYELER ÜCRETSİZ

Ücretsiz olan atölyelerin sınıf kontenjanları, derse göre 1-16 öğrenci arasında değişiyor. Her ders için yedek kontenjan açılacak, öğrenciler boşalan kontenjanlara yerleştirilecek. Öğrenciler, sadece bir bireysel, bir topluluk dersine kayıt yaptırabiliyor, daha önce iki yılını tamamladığı atölyeye yeniden kayıt yaptıramıyor. Dersler pazar-tesi günü dışında hafta içi 11.00-19.30 saatleri, hafta sonu ise 11.00-18.00 saatleri arasında gerçekleşecek. Derslerin gün ve saatleri hakkındaki detaylı bilgiyi <http://kultursanat.kadikoy.bel.tr> adresinden öğrenebilirsiniz.

Yıl boyunca sahneye koyduğu oyunlarla büyük beğeni toplayan Kadıköy Belediyesi Gençlik Sanat Merkezi Tiyatro Topluluğu'nun yeni dönem seçmeleri, 19 ile 20 Eylül günlerinde 12.00 ile 18.00 saatleri arasında merkezde gerçekleştirilecek. 14-25 yaş arası gençler, Gençlik Sanat Merkezi'ni arayıp seçmeler için ön kayıt oluşturabilir.

**ÇOCUĞUNUZUN BAŞARILI
GELECEĞİ İÇİN BİZİ SEÇİN !**

**PEDAGOG. ALİYE NİLÜFER
ÖKTEMER**

**MAIL: bilgi@tanmavibeyazcocuk.k12.tr
WEB : www.tanmavibeyazcocuk.k12.tr
TEL: 02163388138- 5325882135**

**FENERYOLU MAH. DOSTANE
SOK.NO:8 KADIKÖY- İSTANBUL**

‘Orta yeri sinema’ olan bir şehrin öyküsü...

UĞUR VARDAN

Tatil olgusu sadece yılın (ya da yılların) yorgunluğunu atmak, kayıtsızca belli bir zaman dilimi yaşamak, gündelik hayatın telaşından bir süreliğine de kurtulmak değildir. Elbette tüm bunları da içerir ama bazı yan sokakların, çok sık kullanılmayan kimi geçitlerin de tekrar hatırlanmasına, kullanılmasına ortam hazırlar. Şöyle ki ben tatile çıkarken yanıma mutlaka bir-iki yeni kitabın yanı sıra bir süredir ihmal ettiğim ya da daha önce sayfalarında gezindiğim ve bendeki izleri sağlam olan kitapları da alırım. Ki bu kez de aynı yöntemi uyguladım ve eski dostlarımdan (!) birinin değerini bir defa daha anladım, hatırladım...

İstanbul günümüz itibarıyla dev bir metropol. Çok sayıda uygarlığı, oluşumu, insanı, farklı kültürleri, gelenekleri, görenekleri, yapıları, anıları, güzellikleri (bazen de çirkinlikleri) bünyesinde barındırmış bir

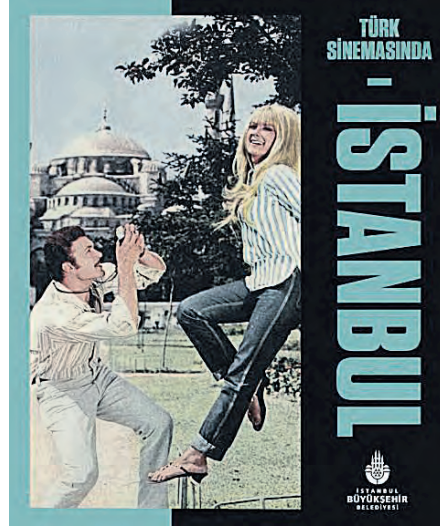
büyük hatıralar bütünü aynı zamanda. Toprağından kimler gelmiş kimler geçmiş. Hırs uğruna, rant uğruna kimler onun zarafetini, doğal zenginliklerini, güzelliklerini tahrip etmiş, kendine yönelik hamleler için harekete geçmiş, değerleriyle oynamış. Ama nihayetinde onda öyle bir öz var ki, her şeye rağmen tarihsel mirası, kendine özgü havası, doğasıyla varlığını hala sürdürüyor, belki de ‘kıyamet’e kadar da sürdürecektir.

Böylesine alımlı, böylesine güzel, eskilerin deyimiyle ‘Taşı toprağı altın’ bir coğrafyanın elbette kendine özgü bir hikayesi, tarihsel akışı var. Modern zamanlarda bütün akışları sadece vakanüvisler, yazarlar, şairler, ansiklopediler değil asıl odağı görüntü olan bir sanat da kaydediyor, şimdiki zaman temsilcilerinin yanı sıra gelecek kuşaklara da aktarıyor, onların tanık olmasını da sağlıyor.

Neyse, bu uzun girizgâhın sonunda bir kitaba gelmek istiyorum. Çünkü tatilde söz konusu eseri yanımda getirdim ve sayfalarında gezinirken bir kez daha önemini anladım, hatırladım. Kitabın adı ‘Türk Sinemasında İstanbul’. İstanbul Büyükşehir Belediyesi Yayınları tarafından 2021’de yayımlandı, sağ olsun proje koordinatörlüğü-

nü üstlenen sinema yazarı dostum Tunca Arslan’ın gayretleriyle geniş hacimli bir çalışma oluşturuldu ve nihayetinde ortaya 472 sayfalık kalıcı bir eser ortaya çıktı. Malum, yedinci sanat adıyla da bilinen sinemanın başlangıç evresi Lumiere Kardeşleri’nin Aralık 1895’teki Paris’te gerçekleştirdiği ilk gösterim kabul ediliyor. Aynı sanatın bu topraklardaki uzantısında ise Fuat Uzkınay’ın 14 Kasım 1914 tarihli filmi ‘Ayas-tefanos’taki Rus Abidesinin Yıkılışı’nı görüyoruz. Ve bu ilk adımların ardından her coğrafya bir şekilde ön ya da arka plan olarak görüntüleri sızdı, sızıyor da. İstanbul da tüm ruhuyla, varlığıyla, fiziksel ve sosyolojik gelişimleriyle, mimari dokunuşla, evleri, sokakları, caddeleri, denizi, doğası, insanları, köpekleri, kedileri, tarihi mirası vs. ile öyküsü kendi üzerinde ya da içinde biçimlenen her bir filmde yeniden hayat buldu, birçok yapıma doğal plato sundu.

İşte bu kitap yukarıdaki satırlarda genel çerçevesini çizdiğim akışın bir tür yazınsal ifadesiydi. Şu başlıklardan oluştu: ‘Türk Sinemasının Vazgeçilmez Yarı İstanbul’, ‘Yeşilçam’da Silinen Ayak İzleri’, ‘Beyazperde’de İstanbul’un Göç Öyküleri’, ‘Sinemamızda

Tarihi Yarımada Temsilleri’, ‘Sinemamızda Emegün İstanbul’u’, ‘Sinemada İstanbul’un Fantastik Dünyası’, ‘Beyazperdenin Deniz Kenti İstanbul’, ‘İstanbul’dan Beyazperdeye Yansıyan Renkler: Azınlıklar’, ‘İstanbul’un Ünlü Çekim Mekanları’, ‘İstanbul’a Sığınan ve Sığmayan Çocuklar’, ‘Sinemamızda Kadıköy’den Adalar’a Anadolu Yakası Ruh’u’, ‘Sana Bazı Filmlerden Baktım Aziz İstanbul’ ve ‘İstanbul’da Yuvarlanan Futbol Topu’. Tüm bu metinleri şu isimler kaleme aldı: Tunca Arslan, rahmetli Ağah Özgüç

abimiz, Müjde Işıl, Barış Saydam, Aylin Sayın Gönenc, Kaya Özkaracalar, Pınar Titiz, Rıza Oylum, Olkan Özyurt, Burak Goral, Murat Erşahin ve kaçızane bendiniz...

Tatilde kaldığımız mekânın verandasında küçük bir sehpanın üzerine koyduğum bu kitaba sıklıkla göz attığımda, daha önce okuduğum metinlerde, cümlelerde tekrar gezindiğimde önemli, ilginç, çarpıcı bilgiler, ifadelerin, insanı hatıralarına sürükleyen anımsamaların olduğunu gördüm. Ve tabii ki kendi dönemlerine damga vurmuş ama etkilerini, tortularını hâlâ kaybetmemiş onca yapıtı, onca güzelim film. ‘Kanun Nami-na’dan ‘Ah Güzel İstanbul’la, ‘Gurbet Kuşları’ndan ‘İstanbul Tatili’ne (ki kitabın kapağını da bu filmde bir kare süslüyor), ‘Vesikalı Yarım’dan ‘Balatlı Arif’e, ‘Eşkiya’dan ‘Uzak’a adı ve kareleri kitabın sayfalarında yer bulmuş sayısız yapıtı...

Rahmetli Orhan Veli’nin o unutulmaz dizisinde ‘Orta yeri sinema’ olarak tanımladığı bu kadim şehre de bu tür adanmışlıklar içeren kitaplar yakışıyor. Ben, yazı boyunca dile getirdiğim gibi ‘Türk Sinemasında İstanbul’la bir tür hafıza tazeleme refleksiyle de tekrar göz tattım, sinemaya ilgilenip henüz farkına varmamış herkese bu çalışmayı gönül rahatlığıyla tavsiye ederim. Okurken hem tarihsel hem de anısal bir yolculuğun şahidi olacaksınız.

“Mesleğin cinsiyeti olmaz”

● Deniz Şimal TAŞAN

Kadıköy Belediyesi Sosyal Hizmetler Müdürlüğü, Gedik Eğitim Vakfı ve Türkiye Soroptimist Kulüpleri Federasyonu Ataköy Kulübü iş birliğiyle 2023 yılında başlatılan ‘Kadın Kaynakçılar Yetiştirme’ projesi, kadınların teknik iş gücüne katılımını ve istihdamını desteklemeye devam ediyor. Proje kapsamında, kadınlara Gedik Eğitim Vakfı’nda uzman eğitmenler tarafından ücretsiz kaynakçılık kursu veriliyor. Bu sayede kadınlar hem ekonomik bağımsızlıklarını kazanıyor hem de toplumsal cinsiyet kalıplarını yıkıyor.

TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİNİ GÜÇLENDİRMEK

Kadıköy Belediyesi Sosyal Hizmetler Müdürlüğü’nden Sosyolog Emel Ece Çizel Girişken, projenin önemini şöyle açıklıyor: “Kadın Kaynakçılar Projesi, ‘Mesleğin cinsiyeti olmaz’ yaklaşımından yola çıkıyor. Buradaki temel düşüncemiz, kadınların yalnızca belirli meslek alanlarına yönelmek zorunda olmadığını göstermek ve nitelikli, sürdürülebilir istihdam olanaklarına erişimlerini artırmak. Kaynakçılık gibi geleneksel olarak erkeklerle özdeşleştirilen bir alanda kadınların da yer alabileceğini görürüz olarak mesleklerle ilişkin toplumsal cinsiyet kalıplarının dönüşmesine katkı sunmayı amaçlıyoruz. Bu yönüyle proje, mesleki eğitimin yanı sıra toplumsal cinsiyet eşitliğini güçlendirmeyi hedefleyen bir çalışmadır.”

Projenin bugüne kadar üç farklı dönemde gerçekleştirildiğini ve bu eğitimlere toplam 26 kadının katıldığını söyleyen Girişken, “Her

eğitim döneminde kadınların kaynakçılık alanında hem teorik bilgi edinmelerini hem de uygulamalı deneyim kazanmalarını hedefledik. Eğitimlerini tamamlayan kadınların bu alanda mesleki beceri kazanmaları projenin önemli bir parçasını oluşturuyor. Projenin yalnızca bir meslek edindirme eğitimi olmadığını; kadınların özgüvenlerini ve çalışma hayatına ilişkin beklentilerini de güçlendirdiğini gösteriyor.” dedi. Girişken, “Özellikle

daha önce kendilerini teknik bir meslek alanında düşünmemiş kadınların, eğitim sürecinde ‘Ben de yapabiliyorum’ duygusunu yaşamaları bizim için çok kıymetli. Bunun somut örneklerinden biri, eğitim programına katıldıktan sonra Tuzla Ada Tersanesi’nde kaynakçı olarak çalışmaya başlayan Arezoo Deniz. Kendisi eğitim sürecini mesleğe atılan sağlam bir ilk adım olarak tanımlıyor ve kaynakçılık alanında çalışmaya devam ediyor. Bu tür örnekler bize, kadınlara fırsat ve doğru eğitim sunulduğunda mesleki kalıpların aşılabilirdiğini gösteriyor.” diye konuştu.

KİMLER BAŞVURABİLİR?

Kadın Kaynakçılar Yetiştirme projesine 18-40 yaş arası, en fazla lise veya

“Kadın Kaynakçılar Yetiştirme” projesi kapsamında bugüne kadar 26 kadın, kaynakçılık eğitimi aldı. Proje, kadınların teknik mesleklerde yer almasını ve toplumsal cinsiyet kalıplarının dönüşmesini hedefliyor

meslek yüksekokulu mezunu olan kadınların başvurabileceğini vurgulayan Girişken, “Kaynakçılık alanında daha önce deneyim sahibi olmak gerekmiyor. Başvuruları yalnızca Kadıköy ile sınırlanmıyoruz; İstanbul’un farklı ilçelerinde yaşayan kadınların da başvurularını kabul ediyoruz.” dedi. Girişken, “Hedef grubumuza ulaşmak, projenin önemli konularından biri. Bize başvuran kadınların önemli bir bölümü halihazırda oluşu ya da aktif olarak iş arayan kadınlardan oluşuyor. Bunun yanında lisans mezunu kadınlardan da yoğun talep alıyoruz ancak mevcut başvuru kriterleri nedeniyle bu başvuruları değerlendiremiyoruz. Bu nedenle özellikle eğitim olanaklarına erişimi daha sınırlı olan ve yeni bir meslek edinmek isteyen kadınlara ulaşmayı önemsiyoruz.” ifadelerini kullandı.

Ücretli çalışan sayısı arttı; kadın istihdamı hala az

TÜİK’in açıkladığı Ücretli Çalışan İstatistikleri’ne göre, Temmuz 2026 itibarıyla ücretli çalışan sayısı bir yılda yüzde 1,7 arttı. Kadınların istihdamdaki oranı ise hala erkeklerin yarısı kadar

● Semra ÇELEBİ

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Ücretli Çalışan İstatistikleri’ni açıkladı. Sanayi, inşaat ve ticaret-hizmet sektörleri toplamında ücretli çalışan sayısı 2026 Temmuz ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 1,7 arttı. Ücretli çalışan sayısı bir önceki yılın aynı ayında 16 milyon 114 bin 128 kişi iken, 2026 yılı Temmuz ayında 16 milyon 393 bin 563 kişi oldu. Sektörel bazda yaşanan değişimler ekonomideki dönüşümü gözler önüne serdi; sanayi sektöründe çalışan sayısı yüzde 1,5 azalarak 4 milyon 850 bin 893 kişiye geriledi. Buna karşın, inşaat sektörü yüzde 3,5’lik bir büyüme ivmesi yakalayarak çalışan sayısını 2 milyon 71 bin 211 kişiye çıkardı; ticaret ve hizmet sektörleri ise yüzde 3,1’lik artışla 9 milyon 471 bin 459 kişiye istihdam sağladı.

KAYITLI MADENCİ AZALDI, ULAŞTIRMA ARTTI

İstatistiklere göre en tehlikeli iş kolu olan maden sektöründe ücretli çalışan sayısı yüzde 0,2 azaldı. Ülke çapında maden faaliyetlerinin artmış olmasına rağmen istihdamın düşmüş olması kayıt dışı çalışmanın artmış olabileceğini ortaya koyuyor. Buna karşılık bir yılda en çok istihdamın arttığı alan Ulaştırma ve depolama sektöründe çalışan sayısı yüzde 5,3 arttı. İmalat sektöründe yüzde 1,7

oranında azalma yaşanırken gayrimenkul faaliyetlerinde yüzde 3,5 oranında bir artış yaşandı.

KADINLARIN ORANI ERKEKLERİN YARISI

İstihdam piyasasındaki genel tablo, Türkiye’deki işgücünün yapısal ve cinsiyet temelli dengesini de yeniden gündeme getirdi. TÜİK’in mart ayında yayınlanan Hanehalkı İşgücü Araştırması, kadınların çalışma yaşamındaki oranının yüzde 32,5 olduğunu ortaya koymuştur. Erkeklerde ise bu oran kadınların iki katından fazla, yüzde 66,9 olarak gerçekleşti. Özellikle eğitim seviyesinin kadınların işgücüne katılımındaki belirleyici rolü dikkat çekiyor; lise altı eğitilmiş kadınlarda istihdam ve katılm oranları düşük kalırken, yükseköğretim mezunu kadınlarda işgücüne katılm oranı yüzde 68,7’ye kadar çıkıyor. Ancak tüm bunlara rağmen, 3 yaşın altında çocuğu olan 25-49 yaş grubundaki kadınların istihdam oranı yüzde 26,9’da kalıyor. Yönetim kademelerinde de benzer bir tablo var; üst ve orta düzey yönetici pozisyonundaki kadın oranı sadece yüzde 21,5 civarındayken, bugün istihdamını artıran Borsa İstanbul’daki en büyük 50 şirketin

yönetim kurullarındaki kadın üye oranı da 18,3 oranında kalıyor. İstatistikler çalışma yaşamında kayıtlı ve ücretli kadın çalışanların hala erkek çalışanlara oranla çok az yer bulabildiğini ortaya koyuyor.

GazeteKadıköy

Haftalık süreli yerel gazete

Kadıköy Belediyesi ve Kadıköylülere adına Sahibi Kadıköy Belediye Başkanı

Mesut KÖSEDAĞI

Yayın Kurulu

Aytan Genç, Erhan DEMİRTAŞ, Gökçe UYGUN

Genel Yayın Yönetmeni

Leyla ALP

Yazı İşleri Müdürü

Semra ÇELEBİ

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Gürbüz ENGİN

Sayfa Tasarımı

Rıza BÜLBÜL, Sinem HAMARAT

Haber Merkezi

Gökçe UYGUN, Hülya ARSLAN, Erhan DEMİRTAŞ, Seyhan KALKAN YAYICI

Reklam Servisi

Özge ÖZVEREN MUSLU

Reklam: 0 (216) 345 82 02

Adres: Hasanpaşa Mahallesi Sarayardı Caddesi Kalkedon İş Merkezi No: 98 Kadıköy
Tet: 0 (216) 345 70 60
İlan/Reklam: 0 (216) 345 82 02

www.gazetekadikoy.com.tr
www.instagram.com/gazetekadikoy
www.facebook.com/gazetekadikoy
www.twitter.com/gazetekadikoy
E-posta: gazetekadikoy@gmail.com
Dağıtım: Mehmet Gündoğdu (0532) 727 01 07

Baskı: Türkuvaz Haberleşme ve Yayıncılık A.Ş. 51 Levant Mahallesi Mareşal Fevzi Çakmak Caddesi B Blok No:29/1 34060 Etiler/Şişli/İSTANBUL
Gazetemizde yayınlanan yazıların yasal sorumluluğu yazı sahibine aittir.

FLAMENKO ATÖLYESİ

KAYIT: 19 EYLÜL CUMARTESİ | 13.00 - 15.00

KADIKÖY FLAMENKO ATÖLYESİ

Eğitmen: Suna Akar Çapan

Dersler 03 Ekim 2026’da başlıyor. Kayıtlar Yeldeğirmeni Sanat’ta yapılacaktır. Başlangıç ve orta seviye flamenco derslerimiz 12 yaş ve üzeri katılımcılar içindir. Detaylı bilgi için: Yeldeğirmeni Sanat 0216 337 00 58

kadikoy.bel.tr | 444 55 22 | /kadikoybelediye

Kadıköy Plak Günleri müzikseverleri

● Hülya ARSLAN

Kadıköy Belediyesi'nin bu yıl onuncusunu düzenlediği Kadıköy Plak Günleri, İstanbul'un önemli plak dükkanlarını, koleksiyonerlerini ve müzikseverleri bir araya getirdi. Plak stantlarının yanı sıra söyleşiler, imza günleri ve DJ performanslarının da düzenlendiği Kadıköy Plak Günleri, Esin Afşar anısına gerçekleştirildi. İki gün boyunca yaklaşık 15 bin kişinin ziyaret ettiği etkinlikte, farklı dönem ve müzik türlerinden plakların yer aldığı stantlar yoğun ilgi gördü. Kadıköy Plak Günleri'ni Kadıköy Belediye Başkanı Mesut Köseadağı ve eşi Nihal Köseadağı ile Kadıköy Kaymakamı Muhittin Pamuk ve eşi Sülün Pamuk da ziyaret etti.

ESİN AFŞAR'IN İZİNDE...

Kadıköy Plak Günleri'nin ilk gününde, müzik yazarı Murat Beşer'in moderatörlüğünde Esin Afşar'ın kızı Pınar Afşar ile "Sesin Hafızası: Esin Afşar ve 60'lardan 80'lere Türkiye" başlıklı bir söyleşi gerçekleştirildi. Etkinlikte sanatçının müzik hayatı, uluslararası çalışmaları ve Türkiye tarihindeki yeri konuşuldu.

Annesinin doğum günü olan 14 Eylül'e denk gelen bir zamanda bu etkinliğin yapılmasının kendisini çok mutlu ettiğini belirten Pınar Afşar, ünlü bir sanatçının kızı olmanın zorluklarını değindi. Diplomatik pasapartı ilk ve tek sanatçı olan annesinin Rusya'dan Japonya'ya kadar sürekli turnelerde olduğunu, kendisinin ise annesini haritadan takip ettiğini anlatan Afşar, tüm bu yoğun tempoya rağmen Esin Afşar'ın son derece şefkatli, zaman ayıran, çalışkan ve disiplinli bir anne olduğunu belirtti.

Çocukluğunun sanatçı ve aydınlarla iç içe geçtiğini belirten Pınar Afşar, evlerinde Muhsin Ertuğrul, Can Yücel, Ruhi Su, Avni Arbaş ve Abidin Dino gibi dönemin önemli isimlerini ağırladıklarını; ayrıca Ankara'daki Sanat Sevenler Kulübü'nün de yazarların ve düşünce insanlarının bir araya geldiği nitelikli tartışmalara ev sahipliği yaptığını dile getirdi.

Esin Afşar'ın sanat yaşamındaki toplumsal ve siyasi duruşuna da dikkat çeken kızı, sanatçının 1980 darbesi sonrasında Aydınlar Dilekçesi'ni imzaladığı için TRT'de 5 yıl yasaklı kaldığını hatırlattı. Afşar, annesinin bunun yanı sıra Manisalı gençler davasında gözaltına alınarak ve görme engellilere yönelik çalışmalara da destek verdiğini sözlerine ekledi.

Söyleşinin ardından etkinliği değerlendiren Pınar Afşar, Kadıköy Plak Günleri'nin annesinin anısına düzenlenmesinden duyduğu memnuniyeti dile getirerek "Sanatı yaşatabildiğimiz ölçüde besleneceğiz; sanat bizim moral kaynağımız." dedi.

BULUTSUZLUK ÖZLEMİ'NDEN İMZA

Etkinliğin ikinci gününde ise Murat Beşer'in moderatörlüğünde, karikatürist ve müzik yazarı Aptülika'nın katılımıyla "Gitaristler Tefrikası" başlıklı söyleşi düzenlendi. Aptülika, daha önce de Kadıköy Plak Günleri'ne katıldığını belirterek,

ağırladı

etkinliğin plak kültürünün yaşatılması açısından önemine değindi. Aptülika, "Biz zaten plağa meraklıyız. Dolayısıyla burada bunu yaşamak beni mutlu ediyor. Bu anlamlı etkinliklerin devam etmesi önemli çünkü sadece plağı değil, onun gerisindeki kültürü de yaşıyoruz. Bu hassasiyeti görmek ayrıca beni mutlu ediyor." dedi.

Kadıköy Plak Günleri kapsamında Bulutsuzluk Özlemi de albümlerini imzaladı. Grubun kurucusu, solisti ve bestecisi Nejat Yavaşoğulları, imza gününde müzikseverlerle bir araya geldi. Plak formatına yeniden ilginin artmasının kendisini mutlu ettiğini belirten Yavaşoğulları, "Plağa bir dönüş olması benim de ilgimi çekiyor. CD çıktığı zaman bundan daha iyi müzik dinleniyor dediler fakat işin aslı öyle değilmiş. Umarım gelecek günler daha da bize umut veren, sanatın ve kültürün ihmal edilmediği dönemler olur." dedi.

"EN İYİ PLAK ETKİNLİĞİ"

Etkinlikte en çok ilgi gören plak stantları oldu. Leylak Records'ın sahibi Miray Caner Kadıköy Plak Günleri'ne bu yıl ilk kez plakçı olarak katıldığını, daha önce etkinliği ziyaretçi olarak takip ettiğini belirtti. Caner, "Bence İstanbul'da yapılan en iyi plak etkinliği diyebilirim. Hem satış açısından hem müşterilerle olan ilişki açısından, bu kadar çok plakla ve her türlü janrla ilgilenen insanın toplanması çok güzel. Plakçıların birbirleriyle olan ilişkileri ve alışverişleri açısından da çok önemli buluyorum." dedi. Caner ayrıca bağımsız plak şirketlerinin etkinlikte yer almasının önemine de dikkat çekti.

Tırpan Records'dan Talha Çelik ise etkinliğe ikinci kez katıldıklarını belirterek, "Plak Günleri, hem seçkimizi hem de plak şirketimizin kimliğini müzikseverlere anlatmamız açısından önemli. Türkiye'de

Kadıköy Belediyesi'nin bu yıl onuncusunu düzenlediği Kadıköy Plak Günleri, 12-13 Eylül tarihlerinde Kadıköy Belediyesi bahçesinde plakseverleri bir araya getirdi. İki gün süren etkinliğe yaklaşık 15 bin kişi katıldı

ki bağımsız sanatçıları desteklemeye çalışıyoruz. Seçkimizde Türkiye'deki underground müzikle bağlantılı çalışmalara da yer veriyoruz." dedi.

KOLEKSİYONERLERİN DE GÖZDESİ

Kadıköy Plak Günleri'nin dikkat çeken ziyaretçilerinden biri de 11 yaşındaki Ali Sinan Çetintaş oldu. 570'i aşkın kaset, 500'ü aşkın plak ve 300'ü aşkın taş plaktan oluşan bir koleksiyona sahip olan Çetintaş, koleksiyonunda dedesinin kalan taş plakların yanı sıra master bantların da bulunduğunu belirtti. Çetintaş, "Taş plaklar demden kaldı. Kaset ve plakların ana bandı olarak kullanılan master bantlardan da var. Plak Günleri'ne ilk defa katıldım. Güzel bir yermiş, bundan sonraki etkinliklere de katılmak istiyorum." dedi.

Etkinliği çok eğlenceli bulduğunu belirten Serataç Çelik de, "Plakları çok sevdiğim için etkinlik çok hoşuma gitti. Çok güzel ve eğlenceli bir yer. Umarım tekrarlanır. Ben özellikle 60'lardan ve

Fotografilar: Muratcan AFACAN - İhsan GÜLCAN

70'lerden plaklar topluyorum. Burada da çok güzel plaklar buldum, ilgimi çeken kayıtları gördüm. Fiyatlar geçen seneye göre biraz yüksek ama yine de normal." diye konuştu.

Etkinliğe katılan Ece Sevinç ise daha önce de Plak Günleri'ne geldiğini belirterek, "Daha yeni geldik ama durduğum üçüncü stanttan iki farklı plak seçtim bile. Herhalde cüzdanımı burada bırakıp gideceğim. Çok keyifli. Bu kadar kalabalık olması da çok hoşuma gidiyor. İnsanların ilgi gösterip böyle kolektif bir şekilde aynı bilinçle gelip alışveriş yapması çok keyif veriyor." diye konuştu.

Etkinliğe katılan müzikseverlerden Emre Ayvaz ise birçok plakçının aynı yerde bulunmasının önemli bir avantaj olduğunu belirterek, "Birçok plakçıyı bir arada bulmak normalde mümkün olmuyor. Antika pazarlarına gittiğimizde birkaç tanesini görebiliyorduk. Burada hepsini bir arada görmek, hem yeni hem de dönem plaklarını bulmak güzeldi. Söyleşiler de güzeldi. İki gün olması da iyi olmuş." dedi.

le hayata geçecek olan çocuk balesi "Kayıp Oyuncak", dansçı olma hayali kuran küçük bir çocuğun, kentin gündelik yaşamından hayal gücünün sınırsız dünyasına uzanan düşsel yolculuğunu sahneye taşıyor. Dans, müzik ve animasyonu bir araya getiren eser, Nisan 2027'de prömiyer yapıyor.

MDTİstanbul'un yeni prodüksiyonu, sözcüklerin sustuğu yerde bedenın anlattığı hikâyelere odaklanıyor. "Konuşmadığımız zamanlarda içimizdeki sessizlik neler anlatır?" sorusundan yola çıkan modern dans yapımı "Sessizlik", insanın farklı durumlar karşısında verdiği tepkileri hareket üzerinden ele alıyor. Portekiz'den Rosana Ribeiro, Brezilya'dan Gustavo Gomes ve İsviçre'den İhsan Rüstem'in üç farklı koreografisi, bedenın duyguyu, düşünce ve karşılaşmalar karşısındaki değişimini farklı hareket dilleriyle Mayıs 2027'de sahneye taşıyor.

Giacomo Puccini'nin görkemli eseri "Turandot" operası, izleyiciyi efsanelerle örülmüş kadim Pekin'e davet ediyor. Puccini'nin renkli ve görkemli orkestra dili, dramatik gerilimi yükselten geniş ölçekli koro bölümleri ve opera tarihinin unutulmaz arylarıyla Turandot, aşkın en katı kalpleri bile dönüştürebilen gücünü aktarıyor. Eser, Mayıs 2027'de Roberto Catalano rejisi ile prömiyer yapacak.

ÇOCUKLAR İÇİN OPERA

İDOB yeni sezonda küçük izleyicileri de unutmuyor. Gioacchino Rossini'nin müziğindeki evrensel dil ile Külkedisi masalı, büyüleyici bir çocuk operası olarak sahneye taşıyor. Antoine de Saint-Exupéry'nin eserinden uyarlanan, müziği Ahmet Sait Karabulut'a ait Küçük Prenses, bir çocuğun gözünden hayal, dostluk, sorumluluk ve sevginin anlamını anlatıyor.

İstanbul Devlet Opera ve Balesi (İDOB), 2026-2027 sanat sezonunu insanlığın ortak duygularını ve umutlarını yüzyıllardır yaşatan bir başyapıtla açıyor. Beethoven'ın 9. Senfonisi, 19 Eylül'deki sezon açılış konserinin ardından, 23 Eylül'de bir kez daha Atatürk Kültür Merkezi - Türk Telekom Opera Salonu'nda seslendirilecek.

İDOB, yeni sezonda Türk bestecilerin özgün eserlerinden dünya opera ve bale repertuarının seçkin klasiklerine uzanan zengin programıyla, farklı dönem ve kültürlerin değerli yapıtlarını Atatürk Kültür Merkezi ve Kadıköy Belediyesi Süreyya Opera Sahnesi'nde sanatseverlerle buluşturacak.

7 PRÖMİYER YAPILACAK

Modern bale prodüksiyonu "Afife", 10 Ekim'de prömiyer yapacak. Yalnızca bir modern bale gösterisi değil; tutkuyu, özgürlüğü ve sahnede var olma cesaretini anlatan eser, izleyiciyi Afife'nin dünyasına davet ediyor. Eserin bestecisi Turgay Erdener, libretto ve koreografisi Beyhan Murphy imzalı.

Günümüzün dikkat çeken koreografların-

REPERTUVARDAKİ DİĞER ESERLER

Yeni sezonda operalar Saraydan Kız Kaçırma, Edusa, Faust, Tehlikeli Oyun, Deli Dumrul, Falstaff, Uçan Hollandalı, Kötülüğün Döngüsü, Bulgarlaş ve La Traviata opera tutkunlarıyla buluşurken; Romeo ve Juliet, Momentum ve Giselle baleleri ile modern dans eserleri Deliriyum, Pinokyo.exe ve Dans Adrenalin de sahnelerde olacak.

İDOB ayrıca, yeni sezonda "Ulusal Müziğimiz", "Musica Poetica", "Opera Studio" ve "Tarihin İzinde" konser serileriyle müziğin farklı dönem ve yorumlarını sanatseverlerle buluşturacak.

Kadıköy'de CAZ'lı günler başlıyor

● Gökçe UYGUN

Türkiye'nin en köklü kültür sanat geleneklerinden Akbank Caz Festivali, 36. kez İstanbul'da müzikseverlerle buluşuyor. Akbank Sanat ile BKM organizasyonunda düzenlenen festival, bu yıl 26 Eylül - 11 Ekim tarihleri arasında gerçekleşecek. Farklı müzik türlerini içeren programda, 15'ten fazla ülkeden gelen 200'e yakın sanatçının yer aldığı 36 konserin yanı sıra çok yönlü panel, atölye ve ustalık sınıfı etkinlikleri yer alıyor. Programda Arturo Sandoval, James Carter, Bugge Wesseltoft, Emin Fındıkoğlu, İmer Demirer, Sibel Köse, Dhafer Youssef, Savina Yannatou, Cochemea ve Nicole Zuraitis gibi cazın usta isimleri; genç caz müzisyenleri, uluslararası sahnenin dikkat çeken temsilcileri, özel tribute projeleri, söyleşi, dinleme kulübü ve çocuk atölyeleriyle birlikte yer alıyor.

KADIKÖY'DE 7 KONSER 2 ETKİNLİK

- Nardis Genç Caz Müzisyeni Yarışması ile Akbank Caz Festivali arasında yıllardır süren buluşma, bu yıl Corda Quintet ile devam ediyor. 21. Nardis Genç Caz Müzisyeni Yarışması'nda derece elde etmelerinin ardından festivalde sahne almak üzere bir araya gelen müzisyenlerden oluşan grup 26 Eylül'de Kadıköy Belediyesi Yeldeğirmeni Sanat'ta.
- İstanbul merkezli davulcu ve besteci Danae Palaka; çağdaş caz, krautrock ve elektronik müzik geleneklerini Anadolu, Balkanlar ve Afrobeat'ten beslenen ritimlerle buluşturuyor. Yerel ve uluslararası sahnelerde üretimini sürdüren Palaka, 26 Eylül'de Kadıköy Belediyesi Yeldeğirmeni Sanat'ta.
- "Miles: Bir Caz İkonunun Anatomisi" söyleşi, doğumunun 100. yılında, caz tarihinin belki de üzerine en çok konuşulan isimle-

MOMOKO GILL

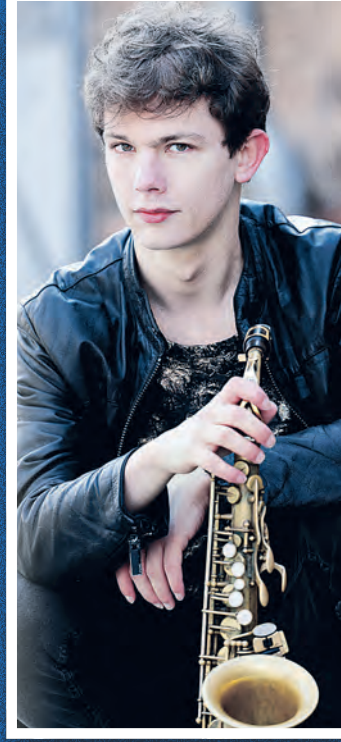
CORDA QUINTET

rinden Miles Davis'i, yaşamının en keskin virajları, efsanevi kayıtları, az bilinen ve pek konuşulmayan yönleri, korkuları, sahne kıya-fetleri ve insan ilişkileri üzerinden ele alıyor. Moderatörlüğünü Hakan Rauf Tüfekçi'nin üsteleneceği, Hakan Atala, Atilla Aygün, Eray Düzgünsoy'un konuşmacı olacağı etkinlik 27 Eylül'de Komünite'de.

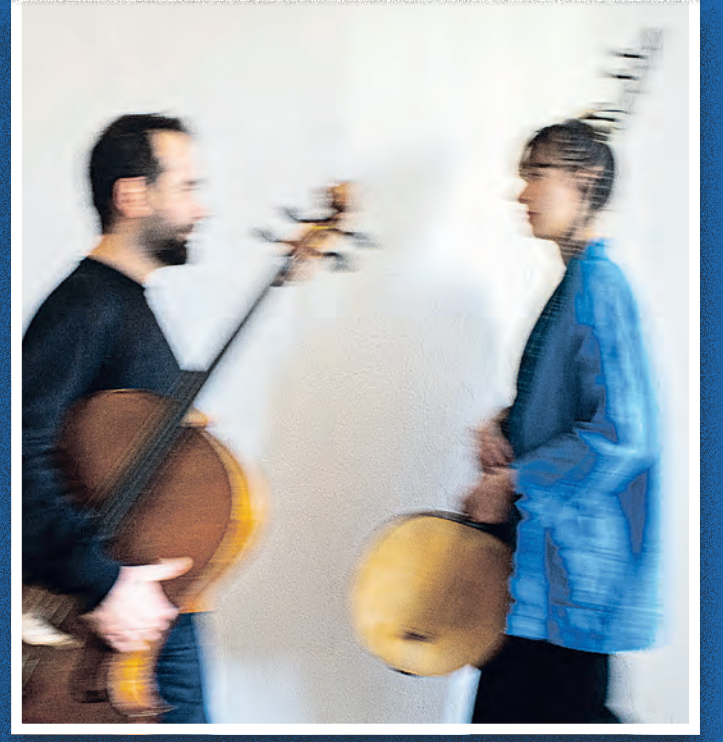
► Farklı disiplinlerden konuklarının onları "mahvetmiş", gönüllerine damga vurmuş şarkıları ve ardındaki hikâyeleri anlattığı "Beni Bu Şarkılar Mahvetti" buluşmaları, Bant Mag. tarafından 2018'den beri düzenleniyor. Programın festivale özel kurgulanan edisyonunda konuklar avukat-gazeteci Heja Bozyel ve Büyük Ev Ablukada ile tanınan

ROBINSON KHOURY

JAKOB MANZ

VELVELE

müzisyen, prodüktör ve mimar Mert Aslan Üçer. 27 Eylül'de Bant Mag. / Havuz BİNA'da gerçekleşecek etkinliğe katılım ücretsiz.

► Momoko Gill, Birleşik Krallık elektronik müzik ve caz sahnesinin gizli kalmış cehherlerinden. Kendi kendini yetiştirmiş bir davulcu, prodüktör, besteci ve vokalist olan müzisyenin ilk İstanbul konseri 27 Eylül'de Kadıköy Belediyesi Yeldeğirmeni Sanat'ta.

► James Hakan Dedeoğlu'nun çoğunluğu akustik gitarla yazılmış enstrümantal bestelerini bir araya getirdiği solo projesi TSU!, 30 Eylül'de Bant Mag. Havuz / Bina'da olacak. Konserde müzisyene Büyük Ev Ablukada'dan Mert Aslan Üçer, görselleriyle de

Aylin Güngör eşlik edecek.

- 30 Eylül'de Komünite'de sahne alacak olan Robinson Khoury, caz geleneği ile Orta Doğu makamlarını buluşturduğu elektro-akustik projesi M'YA ile dinleyicilere mistik bir müzik deneyimi sunacak.
- Tanburda Merve Salgar ve çelloda Anıl Eraslan'dan oluşan Velvele, Osmanlı-Türk müziği klasiklerini ve özgün bestelerini anlık doğaçlamalarla şekillendirdikleri performanslarıyla 30 Eylül'de All Saints Moda Kilisesi'nde.
- Jakob Manz liderliğindeki Young European Stars, ACT Night kapsamında 1 Ekim'de Komünite'de sahne alarak çağdaş cazın yükselen yeteneklerini doğaçlama dolu bir performansla bir araya getiriyor.

8. kez, 8 günlük festival

Türkiye'den ve dünyadan sanatçıları bir araya getiren İstanbul Fringe Festival, 8. edisyonunda tiyatro, dans, performans, katılımcı işler ve müziği 19–26 Eylül tarihleri arasında İstanbul'un farklı sahne ve mekânlarına taşıyor

● Gökçe UYGUN

İstanbul Fringe Festival, sekizinci edisyonuyla 19–26 Eylül 2026 tarihleri arasında şehre yayılıyor. Festival bu yıl da farklı coğrafyalardan sanatçıların üretimlerini, disiplinler arasında hareket eden işleri ve izleyiciyle farklı ilişki biçimleri kuran performansları şehrin farklı noktalarında bir araya getiriyor. 8 güne yayılan program; fiziksel performanstan çağdaş dansa, katılımcı tiyatrodan yeni medya ve dans tiyatrosuna, kolektif üretim pratiklerinden canlı müziğe uzanan bir seçki sunuyor. Arter, Atölye 5554, Barın Han, Öktem Aykut, Alan Kadıköy, Karbon, Paribu Art, Komünite, Zorlu PSM, Roxy ve

diğer mekânlarda gerçekleşecek programda, beden, hafıza, kimlik, yakınlık, kayıp, teknoloji, görünmez emek ve birlikte yaşama biçimleri farklı sahne dilleri üzerinden ele alınıyor.

TEMA: BAĞ KURMAK

Bu yıl festivalin kavramsal ek-senlerinden biri olan "bağ kurmak", yalnızca sahnedeki işler arasında değil; sanatçılar, mekânlar, izleyiciler ve üretim süreçleri arasında da karşılık buluyor. Festivalin ilk mekâna özgü ortak üretim programı "Bağ Kurma: Barın Han x İstanbul Fringe Festival – Ortak Üretim Programı" da bu yaklaşımın bir uzantısı olarak programda yer alıyor. Festival kapsamında Kadıköy'de

4 etkinlik olacak. 22 Eylül Çarşamba saat 20.30'da Kadıköy Belediyesi Alan Kadıköy'de, Yusuf Onur Aydın'ın yazıp yönettiği "Bu Bir Prova Değil - Le Réel" sahnelenecek. Selen Uçer, Münir Can Cindoruk, Elif Nur Kerkük, Selin Hasar ve Yaren Özkoca'nın rol aldığı oyun, yanmış bir tekstil atölyesinden yükselen seslerin izini süren bir tiyatro ekibinin hikâyesini sahneye taşıyor. Oyun bu seslerin peşinde ilerlerken, kadınların yaşamları, göç, kentleşme ve toplumsal travmalar iç içe geçiyor.

Fiziksel Tiyatro Araştırmaları (FTA) tarafından geliştirilen çağdaş clown kabaresi "Clown Jam", 23 Eylül Çarşamba saat 22.00'de Terminal Kadıköy'deki Komünite sahnesinde seyirciyle buluşacak. Yetişkinlere yönelik hazırlanan bu palyaço gösterisi, klasik tiyatro kalıplarını yıkarak seyirciyi pasif bir izleyici olmaktan çıkarıyor. Gösteri süresince performanslar tüm mekâna yayılırken, izleyiciler her an kendilerini oyunun bir parçası olarak bulabiliyor.

KÜBA'DAN HASANPAŞA'YA

23 ve 24 Eylül'de Paribu Art'ta seyirci karşısına çıkacak olan Küba yapımı çağdaş dans gösterisi Mondo ise günümüzdeki bilgi kirliliği ve gereksiz kalabalığa işaret ederek, seyirciyi gerçekten önemli olan şeyleri yeniden keşfetmeye çağırıyor. İspanyol koreograf Susana Pous'un yönettiği eser, Küba Yazarlar ve Sanatçılar Birliği'nin Villanueva Eleştirmenler Ödülü sahibi.

KAPANIŞ KADIKÖY'DE

İstanbul Fringe Festival, kapanışı Kadıköy'de yapacak. Fringe Solo Kısalar etkinliği, 26 Eylül Cumartesi saat 20.30'da Alan Kadıköy'de sahnelenecek. Çağdaş dans, mizah ve fiziksel performans unsurlarını barındıran üç kısa solo gösteri seçkisi izleyiciyle buluşacak.

Süreyya'da "La Bayadère" gösterisi

İstanbul Genç Bale Topluluğu, klasik bale repertuarının en önemli eserlerinden biri olan La Bayadère ile izleyicisini Hindistan'a doğru bir yolculuğa çıkaracak

İstanbul Genç Bale Topluluğu, klasik bale repertuarının önde gelen eserlerinden La Bayadère ile yeni sezonun açılışını yapıyor. Marius Petipa'nın koreografisi ve Ludwig Minkus'un müziğiyle 1877 yılında ilk kez sahnelenen eser, yaklaşık 150 yıldır farklı toplulukların repertuvarlarında yer almayı sürdürüyor.

Eserin merkezinde, tapınak dansçısı Nikiya ile savaşçı Solor'un hikayesi yer alıyor. Hindistan'da geçen konu; ikilinin ilişkisini, verilen sözleri, kısıkanlığı, güç ilişkilerini ve alınan kararları konu alıyor. Özellikle üçüncü perdede yer alan "Göl-gelerin Krallığı" bölümü, eserin koreografi açısından akademik ve zorlayıcı sahnelerinden biri olarak değerlendiriliyor.

Petipa'nın koreografisini temel alan uyarlamayı Dafina Daniloska Kochevska sahneye koyarken, rejisi Olga Pango yürütüyor. Eserin başrollerinde Nikiya rolünü Sophia Zonni ve Jana Kepeska dönüşümlü olarak dans ederken, Solor rolünde Makedonya Devlet Balesi'nin baş dansçısı Francisco Gimenez Ruiz yer alıyor. Topluluğun Türk genç bale sanatçılarına Kanada, İspanya ve Kuzey Makedonya'dan DMBUC Ilija Nikolovski – Luj (Kuzey Makedonya Devlet Konservatuarı) genç dansçıları konuk olarak eşlik ediyor. Eserin dekorları Elavate Design tarafından uygulanırken, kostümler Kuzey Makedonya Devlet Konservatuarı'na ait.

La Bayadère, 23 Eylül günü Kadıköy Belediyesi Süreyya Opera Sahnesi'nde saat 17.00 ve 20.30 seanslarında izleyiciyle buluşacak.

Osmanlı arşiv belgelerinde Kadıköy tiyatroları

Mühürdar'daki cambaz kumpanyası, yasaklanan “Devr-i Sabık” piyesi ve Papazın Bahçesi'ndeki izinsiz provalar... Mesut Kaplan, Osmanlı arşiv belgeleri ışığında Kadıköy'ün köklü tiyatro geçmişine ışık tutarken; dönemin baskıcı politikaları, sansür mekanizmaları ve sanatçıların tüm engellemelere rağmen sürdürdüğü varoluş mücadelesini gözler önüne seriyor

Güllü Agop

Kuşdili Tiyatrosu'nun olduğu bölge

Darülbedayi'nin ilk binası Letafet Hanım Apartmanı

● Mesut KAPLAN

Osmanlı Devleti'nde Batılı anlamda ilk tiyatro binası ve sistemi, Güllü Agop (Agop Vartovyan; 1840-1902) tarafından 1859'da kurulmuş olan *Gedikpaşa Tiyatrosu*'dur. İlk yerli tiyatro eseri, İbrahim Şinasi'nin 1860'ta yazdığı “*Şair Evlenmesi*” (1860) olurken; sahnelenen ilk tiyatro eseri ise Namık Kemal'in “*Vatan Yahut Silistre*” (1873) eseri olmuştur. Aynı tarihlerde Avrupa'da tiyatro büyük gelişimler gösterirken bu yeniliklerin İstanbul'a, Anadolu'ya gelişi ve toplumda kabul görmesi uzun yıllar alacaktır. Bu gecikmenin sebebi ise Osmanlı Devleti'nin baskıcı politikaları neticesinde eleştirel sahne oyunlarına karşı olması ve dini teamül-lere uygun olmadığı görüşlerinin öne sürülmesidir. Fakat tüm baskı ve yasaklamalara rağmen tiyatro, gelişimini hızla sürdürecektir. Beyoğlu'nda kurulan özel ve modern tiyatro yapılarından olan: Naum Tiyatrosu, Fransız Tiyatrosu, Concordia Tiyatrosu, Tepebaşı Tiyatrosu, Avrupa ve Amerikan Tiyatroları, Trocadero Tiyatrosu bu gelişime öncülük edecektir. II. Meşrutiyet döneminde yaygınlaşan tiyatro, 1914 yılında “*Dârü'l-bedâyi-i Osmânî*”nin kurulmasıyla da kurumsal bir kimlik kazanacaktır.

“*Dârü'l-bedâyi-i Osmânî*” ile birlikte tiyatro kurumsal bir kimlik kazanmış olsa da sahnelenen oyunlar içerik yönünden sansür ve yaptırımlarla karşı karşıyadır. Küçük bir jurnalle oyunlar sahneden kaldırılabılır veya o an sahneye müdahale edilebilir. Buna en açık ispat ise 3 Ekim 1920 tarihli Osmanlı arşiv belgesinde yer alan şu sözlerdir.

Günümüz Türkçesiyle:
İçişleri Bakanlığı Özel Kalem Müdürlüğü'nden Emniyet Genel Müdürlüğü'ne ve Yüce İstanbul Belediyesi'ne

Emniyet Genel Müdürlüğü'ne de bildirildiği üzere, bazı yerlerde Müslüman kadınların tiyatro sahnelerine çıkarılması için girişimlerde bulunduğu haber alınmaktadır. Dini hükümlere ve İslami geleneklere uyması mümkün olmayan bu gibi durumların gerçekleşmesine hükümetçe hiçbir zaman duyarısız kalmamaktadır. Bu nedenle İstanbul Belediyesi ile Emniyet Genel Müdürlüğü'ne bildirildiği üzere, bu yönde bir girişim gerçekleştirilirse derhal engellenmesi gerekmektedir. Bu hususta ihmali ve kayıtsızlığı görülecek memurların ve kolluk kuvvetlerinin sorumlu tutulacakları beyan olunur. Bu konuda gereği yapılır.

3 Ekim 1920

Beyoğlu ile birlikte Kadıköy, Osmanlı'nın son döneminden günümüze uzanan süreçte İstanbul kültür, sanat, tiyatro hayatının en canlı merkezlerinden biri olmuştur. Her ne kadar Dersaadet'in karşı kıyısında yer alıyorsa da hükümetin istibdat gölgesi buradaki sanat ve sanatçıların üzerindedir. Osmanlı arşivlerinde bulunan bazı belgeler, Kadıköy'ün tiyatro kültürüne dair büyüleyici detaylar sunmanın yanı sıra dönemin idari, sosyal ve hukuki dinamiklerini de gün yüzüne çıkarıyor olması açısından önemlidir. Kadıköy'de Mühürdar, Moda, Göztepe, Papazın Bahçesi (Çayırı) ve Kuşdili gibi semtlerin dört bir yanına yayılan tiyatrolar; sansürden uluslararası diplomasiye, bürokratik denetimlerden toplumsal dönüşümlere kadar pek çok tarihi olayın sahnesi olmuştur.

Mühürdar'da Bir Cambaz Kumpanyası

1897 yılına ait bir Sadaret yazışması, Kadıköy Mühürdar'daki tiyatro binasının kiracısı Yuvanidis'in getirdiği kırk oyuncu ve altmış kişilik cambaz kumpanyasının hikâyesini aktarıyor. Üsküdar Mutasarrıflığı'nın gösteriye izin vermemesi üzerine konu basit bir ruhsat meselesi olmaktan çıkıp diplomatik bir boyuta taşınmıştır:

Yunan Sefareti'nin (Büyükelçiliği) aracı olmasıyla birlikte gösteri izni için saray iradesine kadar uzanan bir idari süreç işle-tılmıştir.

Günümüz Türkçesiyle:

Sadrazamlık Makamı Mektubî Kalemi'nden İçişleri Bakanlığı'na

Kadıköy Mühürdar'da bulunan tiyatro binasının kiracısı Yuvanidis tarafından getirilen; kırk oyuncu ile yaklaşık altmış kişiden oluşan cambaz topluluğunun söz konusu tiyatrodaki gösteri yapmasına Üsküdar Mutasarrıflığı (Mülki İdare) tarafından izin verilmediği belirtilmiştir. İstenen ruhsatın verilmesi için Yunan Sefareti (Büyükelçiliği) aracı olduğundan, gereğinin yapılmasına gayret edilmesi rica olunur.

Yüce irade (padişah emri) uyarınca.

23 Eylül 1897

“Devr-i Sabık” Piyesi

1905 tarihli bir polis müdürlüğü belgesi ise dönemin tiyatro sahnesindeki sansür ve içerik denetimini gözler önüne sermektedir. Moda'daki kışık tiyatrodaki sahnelenmek istenen “*Devr-i Sabık Bir Halinin Oturmaları*” isimli oyun, hayatta olan bazı kişileri açıkça hedef alıp aşağıladığı gerekçesiyle mağdur yakınlarının şikayetini doğurmuştur. Daha önce Beyoğlu'nda yasaklanan oyunun, benzer gerekçelerle Kadıköy sahnesinde de oynatılmasına izin verilmemiştir.

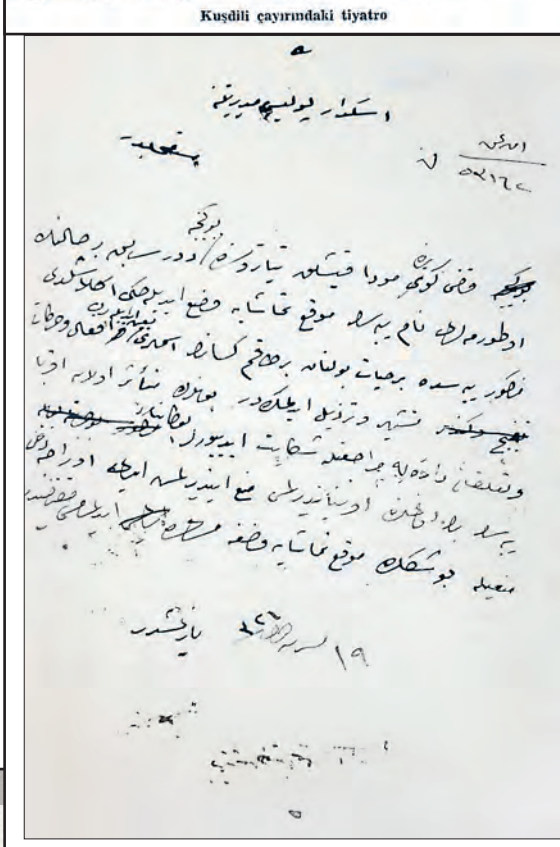
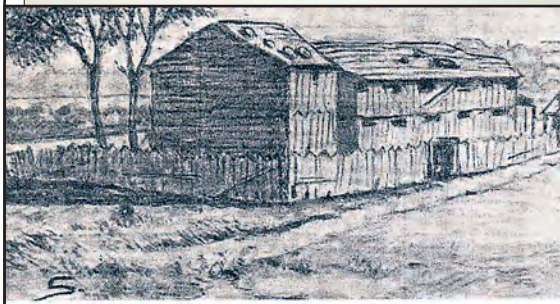
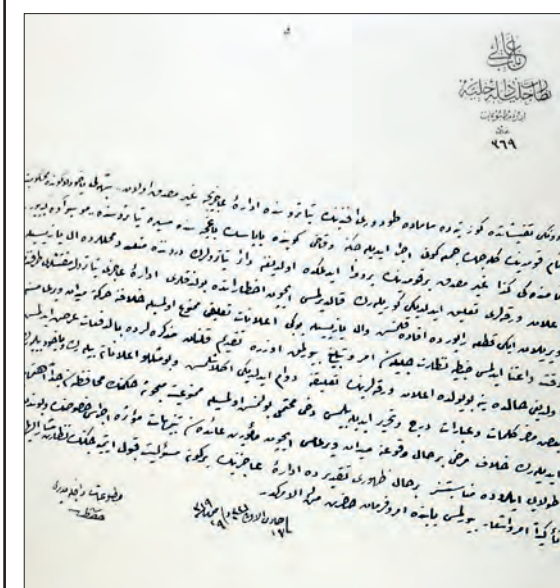
Günümüz Türkçesiyle:
Üsküdar Polis Müdürlüğü'ne

Kadıköy Moda'daki kışık tiyatrodaki bu gece “*Devr-i Sabık Bir Halinin Oturmaları*” isimli oyunun sahneleneceği anlaşılmıştır. Söz konusu piyeste, hayatta olan bazı kişilerin isimleri açıkça belirtilerek eylem ve davranışları teşhir edilmekte ve aşağılanmaktadır. Bundan üzüntü duyan akrabaları ve yakınları Polis Dairesi'ne başvurarak şikâyet etmektedir. Bu sebeple oyunun Beyoğlu'nda sahnelenmesi de yasaklanmıştı. Orada da yasaklanmış olması nedeniyle, bu şekilde sahneye konulmasına izin verilmemesi hususundadır.

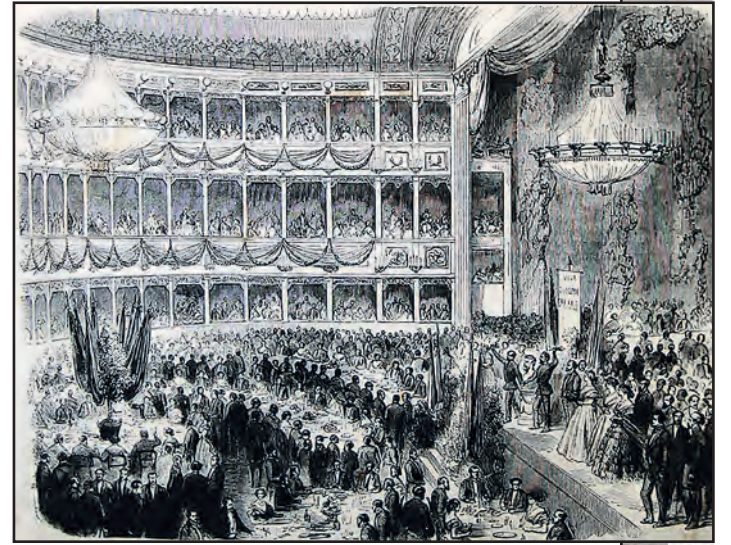
1 Kasım 1905

Basın İdaresi Denetimi ve Onaysız Afişler Üzerine

1903 yılına ait Matbuat İdaresi belgesinde, Göztepe'deki Todori Efendi Tiyatrosu ve Kadıköy Papazın Bahçesi'ndeki Mesire Tiyatrosu'nun denetim altına alındığı belirtilmiştir. Todori Efendi'nin tiyatrosunda “*Şüpheli yahut Düğünde Mahkûmiyet*” adlı onaylanmamış komedinin ilan edilmesi, Papazın Bahçesi'nde ise “*Mösyö Ava Gidiyor*” oyununun provasının yapılması üzerine tiyatro müfettişleri devreye girmiştir. Belgede, izinsiz afiş asılması ve sakıncalı ifadelerin kullanılmasına karşı zabıta ve yönetim sert bir dille uyarılmıştır.

Naum Tiyatrosu

Günümüz Türkçesiyle:

Sadrazamlık Makamı - İçişleri Bakanlığı - Matbuat İdaresi

Dükkü denetimde, Göztepe'de Odori (Todori) Efendi'nin tiyatrosunda yetkili makamlarca onaylanmamış olan “*Şüpheli yahut Düğünde Mahkûmiyet*” adlı komedinin önümüzdeki cuma günü sahneleneceğine; Kadıköy Papazın Bahçesi'ndeki Mesire Tiyatrosu'nda ise “*Mösyö Ava Gidiyor*” adlı komedinin provasının yapıldığına dair el yazısıyla yazılmış duyuruların asıldığı görülmüştür. Bu tür ilanların kaldırılması için tiyatro müfettişleri tarafından uyarıda bulunulmuştur. Ancak, yetkili yönetimin bu gibi ilanların asılmasının yasak olduğuna dair emir ve bildirilerine aykırı hareket edilmesine özen gösterilmesi; Zabıta Bakanlığı'na defalarca iletilmiş olmasına rağmen bu yasağa uyulmadığı ve onaylanmamış bazı sakıncalı ifadelerin ilanlara bilerek veya bilmeyerek yazıldığı anlaşılmıştır. Bu tür durumlara imkân verilmesi için görevli memurlara ciddi şekilde tembihte bulunulması gerekmektedir. Aksine bir durum gerçekleştiğinde veya ileride uygunsuz bir hâl ortaya çıktığında yetkili yönetimin hiçbir mazeret kabul etmeyeceği, bakanlığa bildirilen emir ve ferman uyarınca iletilir.

27 Temmuz 1903

Kuşdili Tiyatrosu'nda Özerklik Mücadelesi: Kızılay ve Denetim Ücreti

1922 tarihli bir diğer belge ise Kadıköy Kızılay Şubesi'nin Kuşdili Tiyatrosu'nda düzenlediği yardım müsamesesine odaklanmaktadır. Üsküdar Mutasarrıflığı'nın gönderdiği denetim memuruna 10 lira ücret ödenmesi talep edilmiş; Kızılay yönetimi devlete saygısından bu ücreti ödese de İçişleri Bakanlığı'na başvurarak hayır kurumlarının küçük gereği bu tür denetim ücretlerinden muaf tutulması gerektiğini vurgulamıştır.

Günümüz Türkçesiyle:

Yüce İçişleri Bakanlığı Makamına (Kulunuzun arzıdır)

Kadıköy Kızılay Şubesi tarafından 29 Haziran 1338 (29 Haziran 1922) tarihinde Kuşdili Tiyatrosu'nda düzenlenen müsamesinde, Üsküdar Mutasarrıflığı tarafından Denetim Memuru sıfatıyla sancak görevlisi Zeki Bey gönderilmiştir. Adı geçen kişiye verilen resmî belgede kendisine 10 lira denetim ücreti ödenmesi bildirildiği ve şimdiye kadar bu tür denetimler yapılmaması olmasına rağmen, sırf hükümetin nüfuzunu zedelememek amacıyla özel görevli iyi karışlanmış, görevini yapması kolaylaştırılmış ve belirlenen ücret de kendisine ödenmiştir. Bu durum şube başkanlığınca bildirilmiştir. Ancak, Kızılay Derneği'nin gelir temin etmek amacıyla düzenleyeceği özel kişilere ait veya diğer hayır kurumları gibi velayetçe denetlenmesine dair hususlar ne Bağış Toplama Tüzüğü'nde ne de derneğimizin ana tüzüğünde yer almaktadır. Şimdiye kadar Kızılay müsameseleri böyle bir denetime tabi tutulmadığı gibi bundan böyle bu tür girişimlerin Bağış Toplama Kanunu'nun 14. maddesindeki kesin hükme göre denetlenmeyeceği ve denetim memuruna ayrıca ücret ödenmeye zorlanamayacağı hususunun ilgili makamlara emredilmesi ve bildirilmesi konusunda izin ve emirlerinizi arz ederiz.

Kızılay İkinci Başkanı

15 Temmuz 1922

Osmanlı arşivlerindeki bu sararmış sayfalar, Kadıköy'ün geçmişte de kültürün, idari tartışmaların ve toplumsal hareketliliğin kalbi olduğunu bir kez daha kanıtlıyor. Mühürdar'dan Kuşdili'ne kadar semtin sokaklarında yükselen tiyatro sesleri, Kadıköy'ün köklü sanat mirasının en güçlü tanıklarıdır.

Son olarak dün olduğu gibi bugün de İstanbul'un tiyatro yükünün önemli bir kısmını tüm zorluklara rağmen korkusuzca çeken; Kadıköy Eğitim Sahnesi'ne, Baba Sahne'ye, Moda Sahnesi'ne, Boa Sahnesi'ne, CKM Sahne'ye ve ismini saymadığım tüm tiyatro emekçilerine şükranlarını sunarım..

Kaynaklar:

Boa.Dh.Kms 59-2-38
Boa.Beo 2611-195814
Boa.Dh.Eum.Vrk 5-49
Boa. Dh.Mkt 743-74
Bao.Dh.l.Um.Ek 64-19

BULMACA

Hazırlayan: Mustafa Başaran / bilmececi@hotmail.com

KELİME AVI BULMACA

S U L A D R S A R A R D
K I Y Ü E Z T E V A D Ü
N A P E B R D E L P L D
R E Y R B D E İ S O İ A
A L M A E A V D K T B V
V A K I D O D Z A I E Y
A L H A K V A A L S D A
D A R E I S V E Y R İ E
T K D İ A K U Ş A M O T
N A K E D L L M A K T A

Aşağıdaki sözcükleri bulmacada arayın ve bulduklarınızı karalayın. Geride kalan harfler bir şairin dizesini oluşturacaktır.

DASİT DAYAK
DAVAR DEBBE
DAVET DEBİL
DAVUL DEKAN
DAVYA DEKOVİL

SUDOKU BULMACA

			7		3	1		5
					2	8		
1	3	7						
			5	9				
			8				3	
2	4						9	8
		1				7		4
	2	9						1
				4	8	6		

						5	8	
	6	3					9	
			6	9	2			
9						2	5	7
6	7			4				
				5	8			
			9	2				
4	8	5			3			
						1	7	4

	2		6		5	7		
	4					1		
	6					8		
6		4	9					7
			4	1				9
		7						5
	9					6		
5			8	4		2		
3			2	9				

4							2	
		2			3		8	
1		3		6	8			
				8		6		
	7			4		5		
	5			1	2	8		
8			6			9		4
3								5
5			1	3				

Her satır, her sütun ve 3x3'lük her kutuya, 1'den 9'a kadar rakamlar yerleştirilecektir.
Her satır, her sütun ve 3x3'lük kutu bölümlerinde 1'den 9'a kadar sayılar bir kez kullanılacaktır.

KARE BULMACA

SOLDAN SAĞA

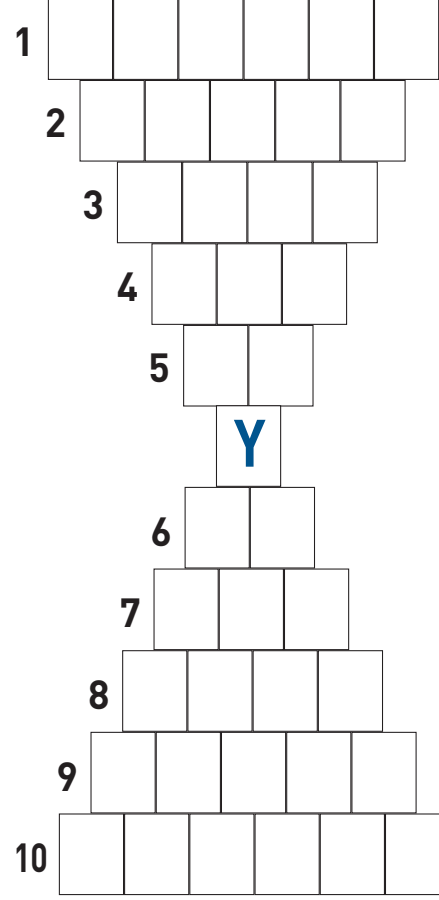
1. Fotoğraftaki şarkıcı - "..... Karayel" (aktör) 2. Muğla'nın bir ilçesi - Lobi - Dikili taş - Sahiplik, mülkiyet 3. Simurg - Yaş, meslek, toplumsal durum bakımından birbirine eşit olanlardan her biri - Bir yağış şekli 4. Kemiklerin yuvarlak ucu - Yumuşak ve hafif, odunu doğramacılıkta kullanılan bir Afrika ağacı - Kafkasya'da sarp bölgelere kurulan dağ köyü - Orta Afrika'da bir ülke 5. Karmaşık olma durumu - Karyolanın yanı başına konulan üstü masa biçimindeki küçük dolap - Geçmiş zaman 6. Ateş - Bir öğrencinin öğrenimini sürdürebilmesi veya bir kimsenin bilgi ve görgüsünü artırması için belli bir süre devlet veya özel kuruluşlara ödenen aylık para - Japonların lirik dramı - İşaret 7. İnsan Kaynakları (kısa) - Çanta, eldiven yapımında kullanılan yumuşak deri - Kafiye - Uzaklık anlatan sözcük 8. Kulaklık, hoparlör veya mikrofonları cihazlara bağlayan uç kısım - Bir nota - Kendirin tohumu 9. Hane - Zayıf, çelimsiz, sıska - Yoksullara parasız yemek yedirilen veya dağıtılan yer 10. Kristof Kolomb'un Amerika seferi sırasında yönettiği üç gemiden biri - Akıl - Eskiden genellikle tahıl ölçmekte kullanılan bir ölçek - Hile, entrika 11. İçecek koymaya yarar, cam, plastikten yapılan kap - Köy oyunlarını yöneten kimse 12. Toplardamar genişlemesi - Değerli bir orkide türü - Müslüman ülkelerde otu-

ran Yunan asıllı kimse 13. Bir tür antilop - Tavlada üç sayısı - Su 14. Bir cetvel türü - "..... Karenina" (Lev Tolstoy kitabı) - Orhan Kemal kitabı 15. Bir şeyin yere bakan yanı - Eskimoların kendilerine verdiği ad - Büyük bakraç - Kocaman 16. Kumaş, kağıt gibi bir bölümün öbürünün üzerine gelmesiyle oluşan kıvrım - İki borunun birleştiği yer - Konusunu efsanelerden veya tarihsel olaylardan alan, acıklı sonuçlarla bağlanan bir tür tiyatro eseri, facia - Beddua - Milattan Sonra (kısa) 17. Gemilerin barınmalarına, yük alıp boşaltmalarına, yolcu indirip bindirmelerine yarayan doğal veya yapay sığınak - Delik açma aleti - Zambiya'nın başkenti 18. Satrançta bir taş - Yatılı okumayan, gündüzcü öğrenci - İki bağlantı parçasını birbirine yakın olarak ekleme - Kaydırak oynarken kalenin içine konulan sivri taş parçası (yöresel) 19. Cilt - Uсталık, hüner, uzmanlık - Bir işi doğru ve uygun bulmak, tasvip etmek 20. Ayak direme - Doğa - Bobin.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. Efsanevi kayıp kıta - Hidrojenle birleşerek suyu oluşturan, rengi, kokusu ve tadı olmayan, havada beşte bir oranında bulunan bir gaz - Mutluluk - Sinema filminin çekimlerinde kullanılmak üzere dekorun kurulduğu yer 2. Ekleme - Bir eğrinin sınırlı bir kısmı - Gerçek olan, var olan şeylerin tümü, hakikat 3. Ünvan - Radonun simgesi - Bir şeyin özü - Küçük limon - Nikelin simgesi 4. Telli bir çalgı - Yıkıntılar, harabeler, viraneler - En kısa zaman 5. Aşa adasında yetişen üzüm türü - Doğu Anadolu'da bir göl - Kulak yıkma aracı 6. Bir nota - Pişmiş yemek - Bir çeşit hamur yemeği - Takma isim - Güzel yazı yazma sanatı 7. Masallarda adı geçen bir karakter - Araştırma görevlisi - Yılan 8. Şart eki - Merkür gezegeni 9. Maksim Gorki kitabı - Kriptonun simgesi - Yükseklik 10. Evrenin düzene girmeden önceki biçimden yoksun, uyumsuz ve karışık durumu - Süslü cadde

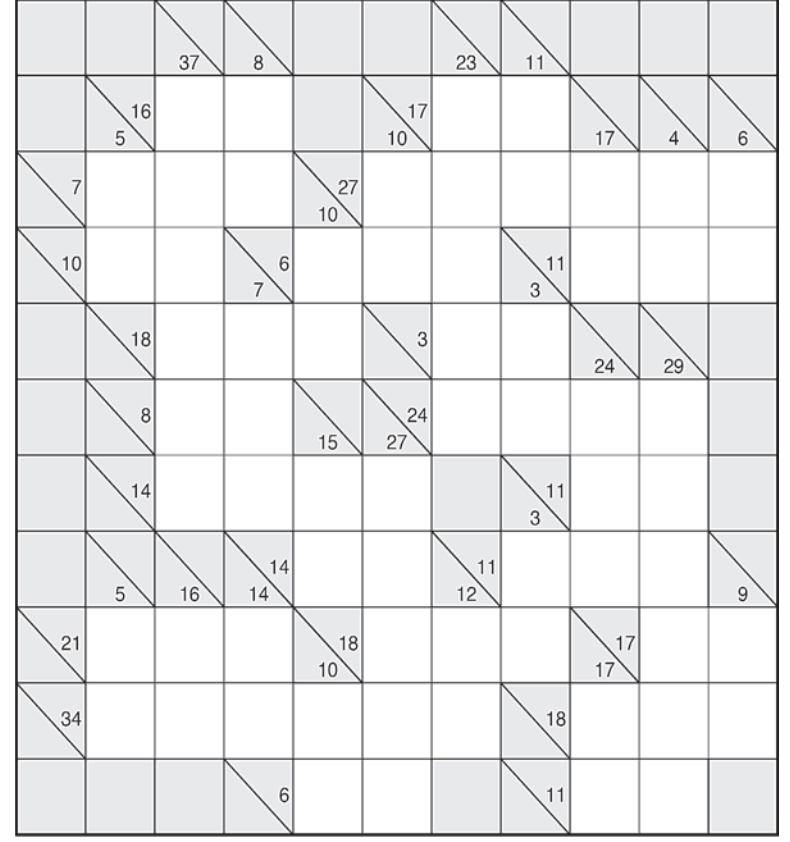
KUM SAATİ

Tanımlara uygun yanıtları yerlerine yerleştirin. **Y** harfini ipucu olarak veriyoruz. **Y**'den başlayarak yukarıya ve aşağıya doğru sözcüklere birer harf ekleyerek diğer sözcükleri oluşturacaksınız.

- Vahşi.
- İnsanın yaşamadığı sıssız yer.
- Dirgen, anadut.
- Bey yerine kullanılan bir unvan.
- Bir zaman birimi.
- Hayır anlamında bir ünlem.
- Küçük körfez.
- Yoğunluğundan dolayı güç akan, sulu karşıtı.
- Davar cinsi bir hayvan.
- "Karaman'ın sonra çıkar oyunu" (atasözü).

KAKURO BULMACA

Kurallar basit. 1-9 arası rakamları kullanarak, boşlukları doldurun. Bunu yaparken karelerin toplamının, bağlı hücredeki sayıya eşit olmasını sağlayın ve bir rakamı sadece bir kere kullanın.

KELİME AVI BULMACA

Sular sarardı yüzün perde solmakta / Kızıl havaları seyretil ki aksam olmasın.

KUM SAATİ

6. Yo. 7. Koy. 8. Koy. 9. Koyun. 10. Koyunu. 1. Yaban. 2. Yaban. 3. Yaba. 4. Bay. 5. Ay.

ÇÖZÜMLER

GEÇEN SAYININ ÇÖZÜMÜ

1	C	A	N	G	Ü	R	Z	A	P	K	I	N	I	N	P	A	L	U
2	A	P	O	R	T	A	L	A	T	U	R	A	İ	B	İ	S	T	
3	Z	T	E	M	I	N	T	I	P	O	L	O	J	İ	A	M	A	
4	M	A	K	E	T	L	I	M	A	N	K	E	L	E	P	İ	R	
5	M	O	M	O	S	A	K	A	İ	M	A	R	E	T	L	İ		
6	İ	R	R	A	A	A	R	I	K	İ	L	C	İ	R	İ	T		
7	K	M	O	T	İ	F												
8	O	T	A	M	A	Ç												
9	L	Ü	L	E	S	A												
10	O	R	A	N	S	A												
11	J	E	T	A	R	A												
12	İ	Y	A	Z	I	R												
13	S	A	D	A	K	A												
14	B	İ	E	N	A	M												
15	A	N	O	T	M	İ	K	A	A	K	A							
16	Z	S	A	R	I	S	A	B	I	R	R	E	T	T	İ	K	E	
17	L	A	L	A	S	L	I	R	K	A	B	I	N	K	A	R		
18	A	N	O	N	S	A	Y	S	A	R	F	E	N	K	O	B	E	
19	M	I	A	P	İ	K	O	M	O	L	A	B	A	N	İ			
20	A	T	A	M	A	K	N	A	A	T	T	İ	A	V	U	R	T	

Adres: Hasanpaşa Mahallesi
Sarayardı Caddesi
Khalkedon İş Merkezi No: 98
Kadıköy / İSTANBUL
Tel: (0216) 348 70 60
İlan/Reklam: (216) 345 82 02
E-posta: gazetekadikoy@gmail.com
Dağıtım: Mehmet Gündoğdu
(0532) 727 01 07

www.gazetekadikoy.com.tr

GazeteKadıköy

Yıl: 27 / Sayı: 1359

HAFTALIK BAĞIMSIZ YEREL GAZETE

18 - 24 EYLÜL 2026

Helvanın da bir hatırı vardır

**BERKEN
DÖNER**

berkendoner@gmail.com

Geçen ayki "reçel"den, "çevirme tatlısı"ndan sonra fark ettim ki, helva da başlı başına bir yazıyı hak ediyor. "Yandı gü-lüm keten helva"sından merasim helvaları-na; "halkın baş gıdası tahan helvası"ndan (Karay, 2015: 363) sabunî helvaya uzanan uzun bir yazının konusu olabilir.

Üstelik bir zamanlar İstanbul'un her semtinin kendine özgü tatlıları olduğunu da unutmaz, Beykoz'un irmik helvasını hatırlayarak başlayabiliriz. Kenti tatlarla, kokularla betimlemeyi seven yazarlarımızdan Münevver Ayaşlı, tarif de vermiş: "Bir kilo irmiğe 14 kilo süt. Evet, miktarlarda yanılmıyorum, bir kilo veya okkaya 14 okka süt ve pişme müddeti 12 saat." Büyük büyük kazanlarda hazırlanan helvalar, akşamdan kıvılcımlı küllü ateşe konur ve bu çok ha-

fif ateş üstünde, helva sabaha kadar pişer-miş. İşte o harikulade Türk mutfağının sırları..." (Ayaşlı, 2014: 16).

Arapça bir kelime olan helva, "tatlı yi-yecek" anlamına gelir. Hem varsılın hem de yoksulun sofrasında bulunur. Öyle ki, belki de tüm zamanların tatlısıdır. Helva kadar zamansız ve kendine özgü bir ile-tişim sistemi oluşturan başka bir tatlının olmadığı muhakkak! Günümüzde helva denildiği zaman akla ilk olarak irmik, un ve hazır olarak satılan tahin helvası ge-lir. Refik Halid'e göre tahin helvası müs-tesna bir gıda maddesidir: "Tahan helvası, ilk yapıcısına ve yayımlayanına Parmen-tier gibi heykel dikilecek müstesna bir gıda maddesidir. En acı günlerde çok ağız tatlandırmış, en dar zamanlarda çok can kurtarmıştır. Kayıtsız kalamayız" (Karay, 2015: 364). Artık hemen hemen hiç yapılmayan memnuniye de tipki tahin helvası gibi kalender bir tatlı. Memnuniye, un helvasına şeker yerine bal veya pekmez konularak yapılır. O zamanlar şekerin, bal ve pekmeze göre pahalı olduğu göz

önünde tutulursa, memnuniyenin orta direğin tatlısı olduğu daha iyi anlaşılır.

Osmanlı döneminde "Helva Sohbetle-ri" adı altında yapılan toplantılarda simge-sel bir rol üstlendiği biliniyor (Yerasimos, 2005: 248). Bu yönüyle aynı zaman-da grup içi bütünleşmenin de aracı haline gelmiş. Böylece gündelik hayatı var eden bir dayanışma biçimi ve geçmişin hatırlan-masına yardımcı olan bir unsur olarak öne çıkıyor. Eski tariflerde helvanın ana mal-zemesi un, nişasta, bal, su ya da süt. Un ya da nişasta —bazı reçetelerde ikisi birden— susamyağı, kuyrukağı ya da tereyağıyla

bakır tencerede ağır ateşte iyice kavrulup mayane kıvamına gelince, ballı sıcak sütle haşlanıyor. Varsıl evlerin mutfaklarında bu temel karışıma bol miktarda badem, fıstık gibi kuruyemişler, gülsuyu, çiçek suyu gibi aromalar, safran, misk veya kaymak eklenerek tatları zenginleştiriliyor (Yerasimos, 2005: 248).

Günümüzde helva en temel malze-melerle, un ya da irmik kullanılarak yapı-lıyor. Bazı helva çeşitleri var ki neredeyse tarifini bilen de onu yiyecek de pek kalma-mış. Sabuniye, helvayı hâkanî, Cem Sul-tan helvası, ayva helvası, hersûde, acı helva, kabak helvası vb. bunların başında geliyor. Tahin helvasının dışında dükkân-larda ya da özel imalathanelerde hazır-lanıp satılan helvalar arasında koz helva, kâğıt helva, yaz helvası gibi çeşitler bulu-nuyor. Vedat Türkali romanlarında, yok-sul üniversite öğrencilerinin bir ekmek ve Koska helvasıyla günü geçirdiklerini hatırlıyorum. Şüphesiz bu biraz da Vedat Bey'in kişisel tarihidi.

Bir de tam helva diyememek de helvaya çok yakın bir tatlımız var: Havi-dzî İstanbul Ermeni mutfağının gelenek-sel tatlılarından. Tereyağında kavru-lan

un, süt ve şekerle buluşturularak koyu kıvamlı bir karışım elde edilir. Hazırla-nan karışım, tabanına galeta unu serpil-miş fırın kabına alınır. Üzerine de hafifçe galeta unu serpilerek önceden ısıtılmış fırında, üzeri kızarana kadar pişirilir. Fi-rından çıkarıldıktan sonra dinlendirilir ve isteğe göre tarçın serpilerek servis edi-lir. Evde yapmaya üşenirseniz, bir Mayıs gününün beklemek zorundasınız. Kadıköy Aramyan-Uncuyan Okulu'nun gelenek-sel Aramyanlılar Günü'nde kadınlar kolu-nun yaptığı haviddzen ziyebilirsiniz. Kar-şın yakadaysanız, Pangaltı Mihitryan Okulu'nun yıllardır düzenlediği "Havi-dz Günü"nü bekleyebilirsiniz. Lezzeti şa-hane, kalorisi de fena bir tatlı olduğu için yılda bir kere yenmesi evlâdır. Pek sevip bağımlısı olabilirsiniz.

Bazı tatlıların hatırı da böyle kalır. Tadı damağınızda değil, hafızanızdadır!

Kaynakça:
Ayaşlı, Münevver (2014) *Dersaadet. İstan-bul: Timaş Yayınları.*
Karay, Refik Halid (2015) *Mutfak Zevkinin Son Günleri. İstanbul: İnkılâp Yayınevi.*
Yerasimos, Marianna (2005). *500 Yıllık Os-manlı Mutfağı, İstanbul: Boyut Yayıncılık.*

İstanbul Boğaz Müzesi açıldı

İBB, kentin kültürel belleğine yeni bir mekan kazandırdı. Kabataş Transfer Merkezi içinde açılan İstanbul Boğaz Müzesi ile "Mehtabı Sürükledik Sularda" sergisinin açılışında konuşan İBB Başkanvekili Nuri Aslan, İBB'ye bağlı tüm müzelerin Türk vatandaşlarına 1 lira olacağını duyurdu

İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB), kentin tarihi ve kültürel mirasına bir müze daha ekledi. İki katıyı buluşturan su yolunun tarihsel ve kültürel belleğini gözler önüne seren İstanbul Boğaz Müzesi 12 Eylül'de açıldı. Kabataş Transfer Merkezi'ndeki müze ile birlikte "Mehtabı Sürükledik Sularda: Bir Boğaziçi Hikâyesi" sergisinin açılışı da gerçekleştirildi. Açılışa İBB Başkanvekili Nuri Aslan, İBB Genel Sekreter Yardımcısı Mahir Polat, meclis üyeleri, siyasi parti temsilcileri, muhtarlar, sanatçılar ve çok sayıda İstanbullu katıldı.

"BOĞAZ'IN HİKAYESİNİ ANLATACAK"

Açılıшта bir konuşma yapan İBB Başkanveki-li Nuri Aslan, "İstanbullular da Kabataş Transfer Merkezi'nde bir yerden başka bir yere geçerken du-ruyor, nefes alıyor ve İstanbul'a bakıyor. Boğazın iki yakasını, vapurları, tarihi silüeti ve kıyadaki yaşa-mı seyrediyor. İşte bugün bu manzaraya bakarken onun hikâyesini de anlatacak İstanbul Boğaz Müze-si'ni İstanbullularla buluşturuyoruz." dedi.

"MÜZELER 1 LİRA OLACAK"

Konuşmasında İstanbullulara bir müjde de ve-ren Nuri Aslan, Yerebatan Sarnıcı'ndan sonra Şe-refiye Sarnıcı'nın da 1 lira olacağını belirtti. Aslan, İBB'nin tüm müzelerine Türk vatandaşlarının girişinin 1 lira olması yönündeki teklifin İBB Meclisi'ne sunulacağını açıkladı.

"4 YILLIK EMEĞİN SONUCU"

Açılış programında söz alan İBB Genel Sekreter Yardımcısı Mahir Polat, İstanbul Boğaz Müzesi pro-jesinin yaklaşık 4 yıllık titiz bir geçmişe ve ortak bir emeğe dayandığını belirterek, her aşamasında bir-çok kişinin fikri ve kültürel katkı sunduğu bu özel

projenin İstanbullularla buluşmasından duyduğu mutluluğu dile getirdi.

BOĞAZ'IN TARİHİNE VE KÜLTÜREL BELLEĞİNE ODAKLANIYOR

Kabataş Transfer Merkezi'nde konumlanan İstan-bul Boğaz Müzesi, Boğaz'ın yazınsal ve görsel belleğini birleştiren bir su yolu olmadağına; yüzyıllar boyunca İstanbul'un sosyal, kültürel ve ekonomik yaşama-nın önemli bir parçası olduğunu anlatıyor. Müzenin ilk sergisi olan "Mehtabı Sürükledik Sularda: Bir Boğazi-çi Hikâyesi"nin küratörlüğünü Ali Kayaalp üstleniyor. Sergide tarihi haritalar, gravürler, fotoğraflar, kart-postallar, kitaplar ve süreli yayınların yanı sıra Türk resminin önemli sanatçıların eserleri de yer alıyor. İBB Atatürk Kütüphanesi ve resim koleksiyonun-dan eserlerin yanı sıra özel koleksiyonlardan seçilen çalışmalar da sergide ziyaretçilerle buluşuyor. Ser-gi, Boğaziçi'ni yalnızca bir manzara olarak değil, farklı dönemlerde insanların yaşadığı, çalıştığı, eğlendiği ve yolculuk ettiği bir yaşam alanı olarak ele alıyor. Bo-ğaz'ın zaman içindeki dönüşümü, farklı dönemlere ait görsel ve yazılı kaynaklar üzerinden izlenebiliyor.

Karikatürlerle yapay zeka dünyası CKM'de

"Ben Robot Değilim" sergisi, teknolojinin insan hayatındaki giderek artan etkisini, makineleşmeyi ve yapay zekâ devrimini karikatür sanatının evrensel ve eleştirel diliyle anlatıyor

Aydın Doğan Uluslararası Karikatür Yarışması'nın arşivinden derlenen yapay zekâ odaklı "Ben Robot Değilim" sergisi, 18 Eylül'de Kadıköy Belediyesi Caddebostan Kültür Merkezi'nde açılıyor. İnsan olmanın doğasını ve mizahın taklit edilemez gücünü vurgulayan sergi 4 Ekim'e kadar ziyaret edilebilecek.

"Karikatürün Oscarları" olarak bilinen Aydın Doğan Uluslararası Karikatür Yarışması'nın arşivinden oluşan özel sergiler, sanatseverlerle buluş-maya devam ediyor. Bugüne kadar 137 ülkeden 9 bin 300 sanatçının 90 binden fazla eseriyle katıldığı platform, karikatür sanatının gücünü kullanarak toplumsal olayları ve değişimleri yansıtıyor. Bu arşivden derlenen özel sergilerin en yenisi olan "Ben Robot Değilim" sergisi, dijitalleşen dünya-da insan yaratıcılığının konumunu ve teknolojiye duyulan ironik güveni merkezine alıyor. İnternet dünyasında insan olduğumuzu kanıtlamak için kullandığımız "doğrulama" cümlesinden ilham alan başlık, yapay zekanın pek çok şeyi yapabildiği bir çağda mizahın ve sanatın insana özgü, kopyalanamaz ruhunu vurguluyor. Dünyanın farklı coğrafyalarından gelen sanatçılar, çizgileriyle ziyaretçi-leri geleceği daha bilinçli ve duyarlı bir gözle görmeye davet ediyor.

